

A Messiás Jézus, az Isten Fia győzelmi jóhíre Márk szerint

Ez a kezdete a Messiás Jézus, az Isten Fia Győzelmi jóhírének, amint meg van írva az Isteni szövegekben: „Figyelj! Én kiküldöm az én követemet a te színed előtt, aki el fogja készíteni a te utadat teelőtted.” „Kiáltónak hangja a pusztában: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé az ő ösvényeit!”

Színre lépett János, *ahogy* bemerített a pusztában és bűnbánati bemerítést hirdetett a bűnök elengedése érdekében.¹ És *ez idő alatt* kiment hozzá Júdea minden vidéke és a jeruzsálemiek, és bemerítkeztek mindnyájan a Jordán folyóban általa, *miközben egyetértően és nyíltan megvallva* beismerték bűneiket. János pedig teveszőr *ruhába* volt öltözve és bőrvöbe az ő dereka körül, és sáskát és vad-mézet evett.

És *ez idő alatt* közhírré tette *ezt, ahogy leszögezve* mondta: „Jön a nálam erősebb utánam, akinek nem vagyok elég jó, *hogy* lehajolva kioldozzam az ő saruja szíját. Én ugyan vízben merítettem be titeket, de ő Szent Szellemben fog bemeríteni titeket.”

És történt azokban a napokban, *hogy* eljött Jézus a galileai Názáretből, és bemerítkezett János által a Jordánba. És azonnal, *míg* feljött a vízből, látta a mennyeket, *ahogy* meghasadnak, és a Szellemet, *ahogy* galamb módjára aláereszkedik őrá. És hang lett a mennyekből: „Te vagy az én szeretett Fiam, akiben jótetszésem leltem!”

És a Szellem azonnal kihajtja őt a pusztába! És ott volt a pusztában negyven napig, *miközben* próbáztatva volt a Sátántól, és a vadállatokkal volt *együtt*, és az angyalok segédkeztek neki.

Miután pedig János át lett adva *őrizetre*, elment Jézus Galileába, *ahogy folyamatosan hírnökként* közhírré tette az Isten Királyságának a Jóhírét és *folyamatosan leszögezve* mondta, hogy „Letelt már az alkalmas idő és közel jött már az Isten Királysága: bánjátok meg *bűneiteket* és higgyetek a Jóhírben!”

Mikor pedig a Galileai-tenger mentén járt, meglátta Simont és Andrást, az ő testvérét, *amint* dobóhálót hajítottak a tengerbe; mert halászok voltak. És *így* szólt nekik Jézus: „Gyertek utánam, és *azt* teszem majd veletek, *hogy* emberek halászaivá váltok.” És *miután* azonnal otthagyták az ő hálóikat, követték őt. És

---

1 *A bűnök elengedése érdekében*: A görög *εἰς* (e.: „eisz”) szó szerinti jelentése: „bele”, ami átvitt értelemben egy adott cél elérését is jelenti: ‘hogy meglegyen/hogy el legyen érve/végett/-ért’. Itt ugyanaz a nyelvtani szerkezet van, mint Péter pünkösdi beszédében: „merítkeztek be ... *a bűnök elengedése érdekében*.”

miután előrébb haladt onnét egy kicsit, meglátta Jakabot, a Zebedeus *fiát*, és Jánost, az ő testvérét, és őket a hajóban *látta, miközben* helyrehozták a hálókat. És azonnal hívta őket; és *miután* otthagyták az ő apjukat, Zebedeust a hajóban a bér munkásokkal, elmentek őutána.

És bemennek Kapernaumba! És azonnal, *miután* a szombatnapon belépett a gyülekezetbe, tanított. És meghökkentek az ő tanításán, mert egy őket mintegy *szuverén* hatalmassággal rendelkező tanító volt, és nem *olyan*, mint az írásmagyarázók.

És volt az ő gyülekezetükben egy ember tisztátalan szellemben², és felkiáltott, *ahogy erélyesen* mondta: „Áááh! Mi *közünk van* nekünk és neked *egymáshoz* Názáreti Jézus?! Jöttél elveszejteni minket?! Tudom, ki vagy te: az Isten Szentje!” És *rendre utasítva* megfedtte őt Jézus, *ahogy erélyesen* mondta: „Némulj el és menj ki belőle!” És *miután* megrángatta őt a tisztátalan szellem és nagy hangon kiáltott, kiment belőle. És ijedten megdöbbenek mindnyájan, olyannyira, hogy egymás között tanakodtak, mondván: „Mi ez? Mi ez az új tanítás, hogy hatalommal parancsol a tisztátalan szellemeknek is, és szót fogadnak neki?” És eljutott az ő *híre* hallomás *útján* azonnal Galilea minden környékére.

És *miután* kimentek a gyülekezetből, azonnal elmentek a Simon és András házába Jakabbal és Jánossal. A Simon anyósa pedig lázasan feküdt, és azonnal szóltak neki felőle. És *miután* odament, felkeltette³ őt, *ahogy* megfogta az ő kezét. És elhagyta őt a láz azonnal, és *szolgálva* segítkezett nekik.

Amikor pedig este lett, amint lement a nap, odavitték hozzá mind a rosszul levőket és a démonizáltakat. És az egész város *már* egybe volt gyülekezve az ajtó elé, és gyógykezelt sok különféle betegségekől rosszul levőt, démont is sokat hajított ki, és nem engedte szólni a démonokat, merthogy ismerték őt.

És igen korán, *még* éjszaka, *miután* felkelt, kiment és elment egy puszta helyre, és ott imádkozott. És Simon és a vele *lévők* utánaeredtek, és *miután* megtalálták őt, *erélyesen* mondják neki: „Mindenki téged keres!” És *erélyesen* mondja nekik: „Menjünk a közeli kisvárosokba, hogy ott is hírnökösködhessen, mert ezért

---

2 *Egy ember tisztátalan szellemben*: a görög *ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ* (e.: „en pneumati akathártó”) szerkezet azt hangsúlyozza ki, hogy az ember van a tisztátalan szellemben (s nem azt, hogy a tisztátalan szellem van az emberben). Ugyanezt a szerkezetet használják arra is, amikor valaki a Messiásban, illetve a Szent Szellemben van. A nyelvtani szerkezet éppen ezért nem feltétlen utal megszállottságra, sokkal inkább egy testetlen, személyiséggel rendelkező közegben való tartózkodásra. Mivel a szellő és a szellem szó a görögben ugyanaz, a szellemvilág lényeit tehát személyiséggel rendelkező testetlen közegként is felfoghatjuk. Lukács ugyanakkor úgy írja le ezt az embert, mint „egy tisztátalan démon szellemével rendelkező”, tehát a szellem is benne volt az emberben.

3 *Felkeltette*: az itt használt *ἐγείρω* (e.: „egeiró”) ugyanaz a szó, amit az ‘életre keltéshez’ is használnak.

jöttem ki.” És *egyfolytában* hírnökösködött az ő gyülekezeteikben egész Galileaszerte és hajította ki a démonokat.

És odament hozzá egy leprás, *aki közben* kérlelte őt és leborulva hódolt neki, és *leszögezve* mondta: „Ha *esetleg* akarod, képes vagy engem megtisztítani!” Jézus pedig *miután* megindult ijében, kinyújtva a kezét megérintette őt. És *leszögezve* mondja neki: „Akarom, tisztulj meg *végleg!*” És az ő szólásakor azonnal elment róla a lepra, és megtisztult. És *miután* ráfordult, azonnal elhajtotta őt. És *leszögezve* mondja neki: „Meglásd, senkinek semmit *ne* szólj, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak, és vigyél *felajánlást* a te tisztulásodért, amit elrendelt Mózes, tanúbizonyiságul nekik!” Ő pedig *miután* kiment, elkezdte szerfelett közhírré tenni és terjeszteni az esetet⁴, úgyhogy többé már nem volt képes nyilvánosan bemenni a városba, hanem *kint* volt a puszta helyeken; és jöttek hozzá mindenfelől.

És ismét bement Kapernaumba napok múltán, és meghallották, hogy egy házhoz *ment és ott* van. És azonnal sokan összegyűltek, úgyannyira, hogy már nem fértek el, még az ajtó előtt sem. És szólt nekik a Kinyilatkoztatást.

És jöttek hozzá egy szélütöttet hozva, *akit* négyen hordoztak. És *mivel* nem voltak képesek közel menni hozzá a tömeg miatt, megbontották a tetőt, ahol volt, és *miután* azt kivájták, leeresztették a hordágyat, amin a szélütött feküdt. *Miután* pedig látta Jézus az ő hitüket, *erélyesen* mondja a szélütöttnek: „Gyermekem, el lettek engedve neked a te bűneid.”

Voltak pedig némelyek az írásmagyarázók *közül*, *akik* ott ültek, és *így* fontolgattak az ő szívükben: „Mit szól ez ilyen gyalázkodásokat?! Ki képes bűnöket elengedni, hacsaknem az egy Isten?!” És *mivel* azonnal felismerte Jézus az ő szellemével, hogy ilyeneket fontolgatnak magukban, odaszólt nekik: „Mit fontolgatjátok ezeket a ti szívetekben? Mi könnyebb: *így* szólni a szélütöttnek: »El lettek engedve neked a bűnök«, vagy *így* szólni: »Kelj fel⁵, és vedd fel a te hordágyadat és járjálj!«?” Azért pedig, *hogy* megtudhassátok, *hogy szuverén* hatalma van az Ember Fiának bűnöket elengedni a földön: – *leszögezve* mondja a szélütöttnek – Neked mondom, kelj fel, és vedd fel a te hordágyadat, és eredj a te házádba!” És felkelt azonnal, és *miután* felvette a hordágyat, kiment mindnyájuk előtt; úgyhogy elvannak kápráztatva mindnyájan és dicsőítik az Istent, *ahogy erélyesen* mondják: „Sohasem láttunk ilyet!”

És kiment ismét a tenger mellé, és az egész tömeg odament őhozzá, és tanította őket. És mikor továbbhaladt, meglátta Lévit, az Alfeus fiát, *ahogy ott* ül az

4 Az esetet: görögül: τὸν λόγον (e.: „ton logon”), ami így is fordítható: „a Kinyilatkoztatást”, ami magára Jézusra is vonatkozhat a jánosi beszámoló szóhasználatával egybehangzóan.

5 Kelj fel, felkelt: az itt használt ἐγειρω (e.: „egeiró”) ugyanaz a szó, amit az ‘életre keléshez’ is használnak.

adószedő-helyen. És *erélyesen* mondja neki: „Kövess engem!” És *miután* felállt⁶, követte őt.

És történt az ő *étkezéshez* heveredésénél annak a házában, hogy sok adószedő és bűnös heveredett *étkezéshez* Jézussal és az ő gyakornokaival; mert sokan voltak és követték őt. És az írásmagyarázók és a farizeusok, *miután* látták őt enni az adószedőkkel és bűnösökkel, *erélyesen ezt* mondták az ő gyakornokainak: „Mi *dolog*, hogy az adószedőkkel és bűnösökkel eszik és iszik?” És *mikor ezt* meghallotta Jézus, *erélyesen ezt* mondja nekik: „Nem az erőnlétben levőknek van szükségük orvosra, hanem a rosszul levőknek. Nem *azért* jöttem, *hogy* igazakat, hanem *hogy* bűnösöket hívjak megbánásra.”

És Jánosnak a gyakornokai és a farizeusokéi böjtölő *emberek* voltak⁷. És jönnek és *erélyesen ezt* mondják neki: „Mi miatt *van az*, *hogy* Jánosnak a gyakornokai és a farizeusokéi böjtölnek, de a te gyakornokaid nem böjtölnek?” És odaszólt nekik Jézus: „Vajon képesek-e a lakodalmasház fiai, mikor a vőlegény velük van, böjtölni? Ameddig maguknál tartják a vőlegényt, képtelenek böjtölni. Jönnek viszont *olyan* napok, amikor elvihetik tőlük a vőlegényt, és akkor böjtölni fognak azokban a napokban. És senki *sem* varr rá régi ruhára *még össze nem ment* előkészítetlen anyagból foltot, különben elvesz a toldás abból, az új a régiből, és rosszabb szakadás keletkezik. És senki *sem* tölt⁸ *frissen* új bort régi tömlőkbe, különben szétszakítja az új bor a tömlőket, és a bor kifolyik, és a tömlők el fognak pusztulni. Hanem *a frissen* új bor *addig nem használt* új tömlőkbe töltendő.”

És történt, *hogy* a szombatnapon átment a vetések közt, és elkezdtek az ő gyakornokai utat készíteni, *ahogy* tépegették a kalászokat. És a farizeusok odaszóltak neki: „Figyelj, miért teszik a szombatnapon *azt*, amit nem szabad?” És ő *erélyesen* mondta nekik: „Sohasem olvastátok, mit tett Dávid, amikor szükségben volt és megéhezett, ő és a vele *levők*: hogyan ment be az Isten házába Abjátár főpap *idejében* és ette meg a kihelyezés kenyereit, amit nem szabad megenni, hanem csak a papoknak, és adott a vele levőknek is?” *Ezt* is mondta nekik: „A szombatnap lett az ember miatt, nem az ember a szombatnap miatt. Úgyhogy Ura az Ember Fia a szombatnapnak is!”

És bement ismét a gyülekezetbe, és volt ott egy száraz kézzel rendelkező ember. És örködve lesték őt, hátha a szombatnapon gyógykezelné fogja őt, hogy vá-

---

6 *Felállt*: az itt használt *ἀνίστημι* (e.: „anisztémi”) szót használják ‘lábra állásra’ illetve ‘feltámadásra’ is. A magyar ‘feltámad’ szónak létezik régies irodalmi nyelven ‘helyéről felkelve útnak indul’ jelentése is. Érdeemes a szellemi összefüggésen elgondolkodni Lévi elhívása eseténél.

7 *Böjtölő emberek voltak*: olyan emberek, akik böjtölni szoktak. A „böjtölő” kifejezés megjelenik Jézus hegyi beszédében, ami nem az adott pillanatban történő böjtölésre utal, hanem a szokásra, életvitelre.

8 *Foltoz rá, foltot, töltenek*: a hajítani szó (gör.: *βάλλω*, e.: „balló”) és annak különféle változatai.

dolhassák őt. És *erélyesen* mondja a száraz kézzel rendelkező embernek: „Kelj fel, állj középre!” És *erélyesen* mondja nekik: „Szabad-e a szombatnapon jót tenni vagy rosszat tenni? Lelket menteni vagy megölni?” Ők pedig hallgattak. És *miután* körbenézett rajtuk haraggal, megszorodva az ő szívük keménységén, *erélyesen* mondja az embernek: „Nyújtsd ki a te kezedet!” És kinyújtotta, és rendbe jött az ő keze! *Olyan* egészséges *lett*, mint a másik! És *miután* kimentek a farizeusok, a Heródes-pártiakkal azonnal tanácsot tartottak ellene, *hogy* miként pusztíthatnák el őt.

És Jézus visszavonult az ő gyakornokaival a tengerhez, és nagy tömeg követte őt Galileából és Júdeából és Jeruzsálemből és Idumeából és a Jordánon túlról. És a Tírusz és Szidón környékiek, egy nagy tömeg, *miután* hallották, miket tett, odament őhöz.

És szólt az ő gyakornokainak, hogy egy kishajó legyen folyton elérhető számára a tömeg miatt, hogy ne nyomják össze őt, mert sokakat gyógykezelt, úgy-hogy *ostromolva* öneki estek, hogy őt megérinthessék *azok*, akik csapásokkal rendelkeztek. És a tisztátalan szellemek, amikor meglátták őt, odaestek őhöz és kiáltottak, *ahogy erélyesen* mondták, hogy: „Te vagy az Isten Fia!” És sokat fedtte őket *rendre utasítva*, hogy őt nyilvánossá nem tehetik.

És felmegy a hegyre és magához hívja, akiket akar! És odamentek őhöz. És megtett tizenkettőt, hogy vele lehessenek, és hogy kiküldhesse őket hirnökös-ködni és szuverén hatalommal rendelkezni a betegségek kikezelésére és a démonok kihajtására. És Simonra a Péter nevet helyezte. És Jakabot, a Zebedeus *fiát*, és Jánost, Jakab testvérét; és helyezte rájuk a Boanergesz nevet, ami *azt jelenti*: mennydörgés fiai. És Andrást és Fülöpöt, és Bertalant és Mátét, és Tamást és Jakabot, az Alfeus *fiát*, és Taddeust és a Kananitész⁹ Simont, és az Iskariótész¹⁰ Júdást, aki *elárulva* át is adta őt.

És elmennek egy házhoz, és összejön ismét egy tömeg, annyira, hogy nem képesek kenyeret sem enni! És *amint ezt* meghallották a hozzátartozói, kimentek, hogy elragadják őt, mert *azt* mondták, hogy önkívületi állapotba esett. És az írásmagyarázók, akik Jeruzsálemből jöttek le, *azt* mondták: „Baál-Zebúllal¹¹ rendel-

---

9 Kananitész: ‘kánaáni’, esetleg az arámi קנא (e.: „kanna”) szóból ‘buzgó, fanatikus, zelóta’.

10 Iskariótész: jelentése vitatott; egy elfogadható lehetőség, hogy egy héber összetett szó görög átírata, אִישׁ (e.: „ís”), ‘férfi’ és קריות (e.: „Kerióth”), ami egy dél-júdeai város (Józsúé 15:25), mely jelentése ‘városok’, esetleg ‘összenőtt városok’. Ezek alapján ‘Kerióthi férfi’, esetleg ‘nagyvárosi férfi’ a szó jelentése. (Létezett még egy móabi Kerióth is: Jeremiás 48:24.41 és Ámós 2:2.)

11 Baál-Zebúl: ‘a ház ura’. Szójáték a Baál-Zebúb névvel. Míg *zebúb* ‘legyet’ jelent, *zebúl* ‘gazdag házat, birtokot’. Baál-Zebúb egy filiszteus istenség neve, akit Ekrónban tiszteltek, jelentése ‘a légy ura’, mely később a Sátán egyik nevévé is vált. Ezt változtatták át Jézusnál Baál-Zebúllá. A különféle Baál nevű istenségek

kezik, és a démonok főnökében *működve* hajítja ki a démonokat!” És *miután* magához hívta őket, *ezeket* mondta nekik példázatokban¹²:

„Hogyan képes Sátán Sátánt kihajítani? Egy királyság is, *abban az esetben*, ha önmagára *támadva* részekre oszlik, nem képes megállni az a királyság. Egy ház is, *abban az esetben*, ha önmagára *támadva* részekre oszlik, nem képes megállni az a ház. És ha a Sátán támadt volna önmagára és oszlott volna részekre, nem lenne képes megállni, hanem vége lenne.

Senki sem képes kifosztani az edényeit az erős *embernek*, *miután* bement az ő házába, hacsak nem kötözi meg először az erőt, és akkor majd az ő házát kifosztja.

Ámen, *leszögezve* mondom nektek, hogy minden bűn el lesz engedve az embereknek, *a* gyalázkodások is, amikkel csak gyalázkodnának, de aki csak gyalázkodást szólna a Szent Szellemre, *az* nem rendelkezik elengedéssel az örökkévalóságra *nézve*, hanem méltó *az* örök *elválasztó* ítéletre.”

Merthogy *ezt* mondták: Tisztátalan szellemmel rendelkezik.

És megjönnek az ő testvérei és édesanyja. És kint megállva küldtek hozzá *valakit azzal*, *hogy* szólítják őt. És tömeg ült körülötte. És odaszóltak neki: „Figyelj, a te édesanyád és a te testvéreid kint keresnek téged!” És válaszolt nekik, ahogy *erélyesen ezt* mondta: „Ki az én édesanyám vagy *kik* az én testvéreim?” És *miután* körös-körül körbenézett a körülötte ülőkön, *erélyesen ezt* mondja: „Figyeljetek: *ők* az én édesanyám és az én testvéreim! Mert aki csak megtenné¹³ az Isten akaratát, *ő* az én fivérem és nővérem és édesanyám.”

És ismét elkezdett tanítani a tenger mellett. És összegyülekezett hozzá egy nagy tömeg, úgyhogy *ő*, *miután* belépett a hajóba, a tengeren ült, és a tömeg mind a tengernél a földön volt. És sok *dolg*ot tanított nekik példázatokban. És *erélyesen* mondta nekik *ezeket* az ő tanításában:

---

olyan föníciai, kánaáni, filiszteus stb. istenségek voltak, ahol a Baál (vagy az arámi Beél) szó valami ‘urát’ jelentette. Ezek az istenségek voltak az Örökkévaló Adonáj (jelentése szintén: ‘úr’) állandó „vetélytársai”, és ezért „a ház Baálja” nevet olyan gúnynévként használták Jézusra, a ház teljhatalmú urára (a Mindenhatóra), mintha ő is Adonáj egy gonosz vetélytársa lett volna, aki tőle elcsábítja az embereket: mintha Jézus maga lett volna a Sátán.

12 *Példázat*: a görög *παραβολή* szó (e.: „parabólé”) szószerint ‘melléhajítást’ jelent, ahol egy szellemi valóságot vagy tanítást egy kitalált hétköznapi történettel mutatnak be, hogy a nyitott ember számára megfoghatóvá tegyék.

13 *Aki csak megtenné*: az ógörög egy olyan szerkezetet használ, ami azt a feltételes módot fejezi ki, hogy a jövőben, amint lehetősége adódik rá, meg is tenné.

„Halljátok meg! Figyeljete! Kiment a vető vetni. És történt az ő vetése során, *hogy* némely esett az út mellé, és jöttek a menny madarai és felették azt.

Más pedig esett a köves helyekre, ahol nem volt *számára* sok föld, és azonnal kikelt, mert nem volt *számára* föld mélysége. *Miután* pedig a nap felkelt, megperzselődött, és mert nem volt gyökere, kiszáradt. És más esett a tövisbokrok közé, és felnöttek a tövisbokrok, és *összeroppantva teljesen* megfojtották azt, és gyümölcsöt nem termett. És más esett a kiváló földbe, és gyümölcsöt termett, *melyek* nőnek és növekednek. És hozott *az* egyik harmincat, egy *másik* is hatvanat, egy *harmadik* is százat.” És *erélyesen* mondta nekik: „Akinek van füle hallani, hallja!”

Amikor pedig egyedül volt, megkérdezték őt a körülötte *levők* a tizenkettővel a példázatról. És *leszögezve* mondta nekik:

„Nektek adatott meg, *hogy* megismerjétek az Isten Királyságának a titkát, amazoknak a kívülvalóknak pedig példázatokban történik minden, *hogy* látván lássanak, és ne láthassák át; és hallván halljanak, és ne rakhassák össze, nehogy visszatérhessenek és el lehessenek engedve nekik a bűneik.”

És *erélyesen* mondja nekik: „Nem látjátok át ezt a példázatot? *Hogyan* is ismeritek majd meg *akkor* az összes példázat *értelmét*? A vető a Kinyilatkoztatást veti. Ezek pedig az út melletiek: a hová vetve van a Kinyilatkoztatás, és amikor hallják, azonnal jön a Sátán és elveszi a Kinyilatkoztatást, *ami* az ő szívükbe volt *már* vetve. És hasonlóan, ezek a köves helyekre vetettek: akik, mikor hallják a Kinyilatkoztatást, azonnal örömmel befogadják azt, és nincs gyökerük önmagukban, hanem *csak* ideiglenesek: aztán *mikor* nyomorúság vagy üldöztetés támad a Kinyilatkoztatás miatt, azonnal megbotránkoznak. És ezek a tövisbokrok közé vetettek: ezek azok, *akik* a Kinyilatkoztatást hallják, és *mikor* ennek a világkorszaknak a gondoljai és a gazdagságnak a csalárdsága és a hiányzó *dolgok* utáni kívánságok behatolnak, *összeroppantva teljesen* megfojtják a Kinyilatkoztatást, és gyümölcstelenné válik. És ezek azok, akik a kiváló földre lettek vetve: akik csak hallják a Kinyilatkoztatást és elfogadják és gyümölcsöznek: *az* egyik harmincat, egy *másik* is hatvanat, egy *harmadik* is százat.”

És *erélyesen* mondta nekik: „Vajon azért hozzák-e a lámpást, *hogy* a véka alá tegyék vagy az ágy alá? Nem *azért*, *hogy* a lámpatartóba tegyék? Mert semmi sincs elrejtve, ami esetleg ne lenne nyilvánvalóvá, és rejtélyes *dolog* sem történt, hanem *csak azért*, *hogy* nyilvánosságra jöjjön. Ha valakinek van füle hallani, hallja!”

És *határozottan* mondta nekik: „Lássátok meg, mit hallotok! Amilyen mértékkel mérték, *olyannal* lesz mérve nektek, és tihozzátok lesznek majd adva, akik hallgatjátok. Mert akinek csak lenne, annak adatik majd; és akinek csak nincs, *még* amije van is, elemeltetik majd tőle.”

És *határozottan* ezt mondta: „Úgy van az Isten Királysága, mint ha egy ember kiszórná a magot a földre, és aludna és felkelne éjjel és nappal, és a mag kicsírázna és növekedne, *de hogy* hogyan, ő maga sem tudja. Mert magától gyümölcsözik a föld, először szárat, aztán kalászt, azután teljes gabonát a kalászban. Amikor pedig adja *magát* a gyümölcs, azonnal kiküldi a sarlót, mert *már* melléállt az aratás.¹⁴”

És *erélyesen* ezt mondta: „Mihez hasonlíthatjuk az Isten Királyságát? Vagy milyen példázatban példázzuk azt? *Olyan*, mint a mustármag, amely, mikor el lett vetve a földre, kisebb mindazoknál a magoknál, amelyek a földön *vannak*. És mikor el lett vetve, felnő és nagyobbá válik mind a növényeknél, úgyhogy képesek annak az árnyékában a mennyei madarak fészket rakni.”

És sok ilyen példázattal szólt nekik a Kinyilatkoztatást, ahogyan képesek voltak hallani. De példázat nélkül nem szólt nekik, de külön az ő gyakornokainak megmagyarázott mindent.

És *erélyesen* mondja nekik *ugyanazon* a napon, *mikor* este lett: „Menjünk át a túlsó partra!” És *miután* elengedte a tömeget, magukkal vitték őt, ahogy a hajóban volt, de más kishajók is voltak vele.

És támad nagy szélvihar, a hullámok pedig *közben* betörnek a hajóba, úgyhogy az már megtelik! És ő a hajótaton volt, *miközben* a párnán aludt, és felkeltik őt, és *erélyesen* mondják neki: „Tanító! Nem okoz gondot neked, hogy elveszünk?” És *miután* felkelt, *rendre utasítva* megfeddte a szelet, és így szólt a tengernek: „Hallgass, némulj el!” És elállt a szél, és lett nagy szélcsend. És odaszólt nekik: „Miért vagytok ilyen gyávák? Hogyhogy nincs hitetek?” És féltek nagy félelemmel, és *ezt* mondták egymásnak: „Hát ez *meg* ki, hogy a szél is *meg* a tenger is szót fogadnak neki?”

És elmentek a tenger túloldalára, a gadarénusok vidékére. És amint kijött a hajóból, azonnal fogadta őt egy tisztátalan szellemben *levő* ember a sírboltokból, aki lakással a sírboltokban rendelkezett; és *még* láncokkal sem volt képes őt megkötözni senki: mert *már* sokszor megkötözték lábbilincsekkel és láncokkal, és szétszakadtak általa a láncok, és a lábbilincsek összetörték; és senki *sem* volt képes őt megszelídíteni¹⁵. És folyton, éjjel és nappal a hegyekben és a sírboltokban volt, *ahogy* kiáltozott és kövekkel vagdosta magát.

14 *Melléállt az aratás*: a görög παρίστημι (e.: „parisztémi”) nem egyszerűen csak ‘eljött’. Azt fejezi ki, hogy mellette áll, a javára érkezett el. Ugyanez van a páli levelekben is többször, amikor valakit vagy valamit az Isten elé állítanak tökéletesen.

15 *Senki sem volt képes őt megszelídíteni*: Jakab levelében ugyanez fordul elő: „a nyelvet senki *sem* képes emberek *közül* megszelídíteni.”

Amikor pedig meglátta Jézust távolról, *odafutott* és leborulva hódolt neki és nagy hangon kiáltva *így* szólt: „Mi *közös dolgunk van* nekem és neked, Jézus, a legmagasabb Isten Fia? Az Istenre kényszerítelek, ne kínozz engem!” Mert *ezalatt erélyesen* ezt mondogatta neki: „Jöjj ki, tisztátalan szellem, az emberből!” és *ezt* kérdezgette tőle: „Mi a neved?” És válaszolt, ahogy *erélyesen* mondta: „Nevem Légió, mert sokan vagyunk.” És sokszor kérte őt, hogy ne küldje el őket a vidékről. Volt pedig ott a hegyeknél a disznóknak egy nagy legelésző nyája. És kérték őt a démonok mind, *ahogy határozottan* ezt mondták: „Küldj minket a disznókba, hogy azokba mehessünk!” És azonnal megengedte nekik Jézus. És *miután* kimentek a tisztátalan szellemek, belementek a disznókba. És rohant a nyáj, le a meredek lejtőn, bele a tengerbe. Voltak pedig mintegy kétezren; és fulladoztak a tengerben.

A disznókat legeltetők pedig futva menekültek, és elvitték a hírt a városba és a szántóföldekre. És kimentek, hogy meglássák, mi az, *ami* történt. És odamentek Jézushoz, és nézegették az ülő és felöltöztetett és józan eszénél levő démonizáltat, aki *nemrég még* a Légióval rendelkezett; és megijedtek. És elbeszélték nekik azok, *akik* látták, hogyan történt a démonizálttal és a disznókkal. És elkezdtek kérni őt, *hogyan* menjen el az ő határaikból.

És *miután* belépett a hajóba, a volt démonizált kérte őt, hogy vele lehessen. De Jézus nem engedte neki; hanem *erélyesen* mondja neki: „Eredj a te házádba, a tiedhez, és vidd híredet nekik, milyen nagy *dolgokat* tett veled az Úr, és irgalmazott neked!” El is ment, és elkezdte közhírré tenni a Tízvárosban, milyen nagy *dolgokat* tett vele Jézus, és *közben* mindnyájan csodálkoztak.

És *miután* átkelt Jézus a hajóban a túloldalra, összegyülekezett egy nagy tömeg őhozzá, és ő a tenger mellett volt. És – figyelj! – eljött a gyülekezetvezetők egyike, névszerint Jairus, és *amint* őt meglátta, esik az ő lábaihoz! És *közben* sokat kérlelte őt, *ahogy erélyesen* ezt mondta, hogy: „Az én kislányom a végét járja, hogy *miután* eljöttél, ráhelyezhesd a kezeidet, úgyhogy megmenekülhet és *értelmes életet* fog élni!”

És elment vele, és követte őt egy nagy tömeg, és *majdnem* összenyomták őt. És egy bizonyos asszony, *aki* tizenkét éve vérfolyásban volt és sokat szenvedett sok orvostól, és mindenét elköltötte, és semmit *sem* használt, hanem inkább rosszabbul lett: *miután* hallott Jézus felől, hátulról jöve a tömegben megérintette az ő ruháját. Mert *határozottan* ezt mondta: „Ha *csak* a ruháit érinthetem is, megleszek mentve!” És azonnal kiszáradt az ő vérenek forrása, és felismerte az ő testében, hogy *már* meggyógyult a csapásból. És Jézus, *miután* azonnal ráismert önmagában az őbelőle kiment *csodás* erőre, megfordulva a tömegben *erélyesen* ezt mondta: „Ki érintette meg az én ruháimat?” És mondták neki az ő gyakornokai: „Látod a téged összenyomó tömeget? És azt mondod, kicsoda érintett engem?” És körbenézett, hogy meglássa azt, *aki* ezt tette. Az asszony pedig megijedve és re-

megve, *mivel* tudta, mi történt vele, *előjött* és *őlé* esett, és elmondta neki az igazságot mind. Ő pedig *ezt* mondta neki: „Leányom, a te hited megmentett téged! Eredj békességbe, és légy egészséges a te csapásodtól!”

Még az ő beszédekor eljöttek hozzá a gyülekezetvezetőtől, *ahogy leszögezve azt* mondták, hogy: „A te leányod meghalt. Mit fárasztod még a tanítót?” Jézus pedig azonnal, amint meghallotta a beszélt kinyilatkoztatást, *leszögezve* mondja a gyülekezetvezetőnek: „Ne félj, csak higgy!” És senkinek sem engedte, *hogy* vele menjen, hanem csak Péternek és Jakabnak és Jánosnak, Jakab testvérének. És bemegy a gyülekezetvezető házába, és nézi a zavargást, síratókat és nagy *zajt csapó* zörgőket! És *miután* belépett, *erélyesen* mondja nekik: „Mit zavarogtok és síratok? A gyermek nem halt meg, hanem alszik!” És kinevették őt. Ő pedig, *miután* kihajította mindnyájukat, magával viszi a gyermek apját és anyját, és a vele *levő*ket, és bemegy *oda*, ahová a gyermek volt fektetve! És *miután* megfogta a kezét a gyermeknek, *erélyesen* mondja: „Talitha, kúmi!”, ami lefordítva: „Kislány, neked mondom, kelj fel!” És azonnal felállt a kislány, és járkált; mert tizenkét éves volt. És el voltak kápráztatva nagy káprázattal. És sokszor utasította őket, hogy senki sem tudhatja meg ezt; és szólt, hogy adjanak neki enni.

És kiment onnan és elment az ő szülőföldjére, és követték őt az ő gyakornokai. És *mikor* szombatnap lett, elkezdett a gyülekezetben tanítani, és sok hallgató meghökkent, *és közben erélyesen* mondták: „Honnét *vannak* ezek neki? És miféle bölcsesség az, ami adatott neki, hogy ilyen csodatevő erők történnek az ő keze által? Nem ez az ácsmester, a Mária fia, Jakabnak, Józszésznek, Júdásnak és Simonnak pedig testvére? És nincsenek-e itt nálunk az ő nőtestvérei?” És megbotránkoztak őbenne. *Erélyesen* mondta pedig nekik Jézus: „Nincs *isten*i szóvivő megbecsülés nélkül, hanem csak az ő szülőföldjén és a rokonok közt és az ő házában.” Nem is volt képes ott semmilyen csodát tenni, csak néhány gyengélkedőre *miután* rátette a kezeit, gyógykezelt *őket*. Csodálkozott is az ő hitetlenségük miatt.

És körbejárta falvakat *és közben* tanított. És odahívta *magához* a tizenkettőt és elkezdte kiküldeni őket kettesével, és adta nekik a tisztátalan szellemek *szuverén* hatalmát. És megparancsolta nekik, hogy semmit *se* vigyenek az útra, hanem csak egy botot: se táskát, se kenyeret, se a *zsebes* övbe *ne tegyenek* rézpénzt; hanem kössenek sarut, és ne öltsenek *magukra* két alsóruhát. És *erélyesen* mondta nekik: „Ahol esetleg bemennétek egy házba, ott maradjatok, amíg csak el nem mennétek onnan. És akik csak nem fogadnak el titeket és nem hallgatnak rátok: *miközben* kimentek onnan, rázzátok le a port, amely a ti lábaitok alatt *van*, tanúságtételül nekik. Ámen, ámen, *leszögezve* mondom nektek, elviselhetőbb lesz Szodomának és Gomorrának *az örökre szétválasztó kárhoztató* ítélet napján, mint annak a városnak!”

És *miután* kimentek, *folymatosan* közhírré tették, hogy bűnbánatot lehet tartani. *Mindeközben* démont is sokat hajítottak ki, olajjal is megkentek sok gyengékedőt, és kikezelték őket.

Meg is hallotta Heródes király, mert nyilvánossá vált az ő neve, és *leszögezve* mondta, hogy „A bemerítő János kelt *életre* a halottak közül, és ez miatt működnek a csodás erők őbenne!” Mások *azt* mondták, hogy „Illés ő”, mások pedig *azt* mondták, hogy „*Isteni* szóvivő ő, vagy *olyan*, mint a szóvivők egyike.” *Miután* pedig *ezeket* meghallotta, Heródes *így* szólt, hogy „Akit én fejeztetem le, Jánost, ő az! Ő kelt *életre* a halottak közül.”

Mert maga Heródes, *miután* kiküldött, elfogta Jánost, és megkötözte őt a börtönben Heródiás, az ő testvérének, Fülöpnek a felesége miatt, merthogy őt feleségül vette. Mert *erélyesen* ezt mondta János Heródesnek: „Nem szabad neked a te testvéred feleségével élned!”

Heródiás pedig ármánykodott ellene és meg akarta ölni őt. És képtelen volt, mert Heródes félt Jánostól, *mivel* igazságos és szent embernek ismerte őt, és őrizte őt. És *mivel* hallgatta őt, sokat tett, és szívesen hallgatta őt. És az alkamas nap eljöttével – amikor Heródes az ő születésnapján vacsorát készített az ő nagy embereinek és az ezredeseknek és Galilea előkelőinek, és *miután* bement magának Heródiásnak a lánya és táncolt és tetszett Heródesnek és az *étkezéshez vele* együtt letelepedőknek – *így* szólt a király a kislányhoz: „Kérj tőlem, amit csak akarnál, és meg fogom adni neked!” És megesküdt nekik, hogy: „Amit csak kérnél tőlem, meg fogom adni neked, az én királyságom feléig!” Ő pedig, *miután* kiment, *így* szólt az anyjához: „Mit kérjek?” Ő pedig *így* szólt: „A fejét a bemerítő Jánosnak!” És *amint* azonnal sietséggel bement a királyhoz, *ezt* kérte, *ahogy erélyesen* ezt mondta: „Akarom, hogy add nekem most rögtön egy fatáblán a fejét a bemerítő Jánosnak!” És *bár* *miután* kívül-belül megszorodott a király, az esküdözések és az *étkezéshez vele* együtt letelepedők miatt nem akarta őt elutasítani. És azonnal, *ahogy* elküldött egy testőrt, megparancsolta, *hogy* vigyék oda az ő fejét. Az pedig, *miután* elment, lefejezte őt a börtönben. És odavitték az ő fejét egy fatáblán, és odaadták azt a kislánynak, és a kislány odaadta az ő anyjának. És *miután* meghallották *ezt* az ő gyakornokai, odamentek és felvették a testet és elhelyezték azt egy sírboltban.

És összegyűltek a kiküldöttek Jézushoz, és jelentettek neki mindent: *azt* is, amit tettek, *azt* is, amit tanítottak. És *így* szólt hozzájuk: „Gyertek el ti magatok külön egy puszta helyre, és pihenjete meg egy kicsit!” Voltak ugyanis a jövők és a menők sokan, és enni sem volt lehetőségük. És elmentek egy puszta helyre a hajóval külön.

És látták őket elmenni a tömegek, és felismerték őt sokan, és mind a városokból gyalogosan összefutottak oda: és megelőzték őket, és összejöttek őhöz. És *amint* kiment Jézus, meglátott egy nagy tömeget, és megindult bensőjében rajtuk,

mert *olyanok* voltak, mint *a* juhász nélküli juhok. És elkezdte sok *dologra* tanítani őket.

És *mikor* már sok óra eltelt, *amint* odamentek hozzá az ő gyakornokai, *erélyesen* azt mondják, hogy: „Pusztá *ez* a hely, és már sok óra *telt el*: engedd el őket, hogy elmehessenek a környező vidékre és falvakba kenyeret vásárolni maguknak; mert nincs mit enniük.” Ő pedig válaszul így szólt nekik: „Adjatok nekik ti enni!” És *erélyesen* mondják neki: „*Miután* elmentünk, vásároljunk kétszáz dénárnyi kenyeret, és adjuk nekik enni?” Ő pedig *ezt* mondja nekik: „Mennyi kenyerek van? Menjetek és nézzétek meg!” És *miután* megtudták, *ezt* mondják neki: „Öt, és két halunk.”

És megparancsolta nekik, *hogy* mindenki heveredjen le társaságoként a zöld fűre. És leheveredtek soronként, százasával és ötvenesével. És *miután* vette az öt kenyeret és a két halat, *majd miután* felnézett az égre, *jót mondvá* megáldotta és megtörte a kenyereket, és adta az ő gyakornokainak, hogy eléjük tegyék. A két halat is szétosztotta mindnyájuknak. És ettek mindnyájan és jóllaktak, és felszedtek a megtört darabokból tizenkét kosárnyit, és a halakból is! És a kenyereket evők mintegy ötezren voltak férfiak.

És azonnal kényszerítette az ő gyakornokait, *hogy* lépjenek be a hajóba, és menjenek előre a túloldalra Béth-Szaidához, amíg ő elbocsátja a tömeget. És *miután* elbúcsúzott tőlük, felment a hegyre imádkozni.

Amikor pedig este lett, a hajó a tenger közepén volt, és egyedül ő *volt* a földön. És látta őket, *ahogy* kínlódnak az evezéssel, mert velük ellenkező volt a szél. És *a* negyedik éjszakai őrség *ideje* körül odamegy hozzájuk, járva a tengeren, és el akart menni mellettük. *Amint* pedig meglátták a gyakornokok őt, *ahogy* a tengeren jár, *úgy* vélték, rémjelenség, és felkiáltottak; mert mindnyájan látták őt és zaklatottá váltak. És azonnal beszélt hozzájuk Jézus, *ahogy leszögezve* mondja nekik: „Bátorodjatok, Én Vagyok, ne féljete!” És felment hozzájuk a hajóba, és abahagyta a tombolást a szél. És magukban igen mérhetetlenül el voltak kápráztatva és csodálkoztak, mert nem rakták össze, *hogy okuljanak* a kenyereken, mert az ő szívük meg volt keményedve¹⁶.

És *amint* átkeltek, megérkeztek Genezáret földjére, és kikötöttek. És *amikor* ők kiléptek a hajóból, *miután* azonnal felismerték őt, *azután, hogy* befutották az egész környéket, elkezdték hordágyakon a rosszullevőket ide-oda hordozni, ahol hallották, hogy ő ott van. És ahová csak bement, falvakba vagy városokba vagy vidékekre, a piacokon letették a gyengélkedőket, és kérelték őt, hogy esetleg az ő ruhája bojtját megérinthessék. És akik csak megérintették őt, megmenekültek.

---

¹⁶ *Meg volt keményedve*: másképp fordítva: ‘meg volt kövesedve, el volt kérgesedve’, ami fokozatos megkeményedésre és érzéketlenedésre utal.

És hozzá gyülekeztek a farizeusok és némelyek az írásmagyarázók közül, akik Jeruzsálemből jöttek. És miután látták, hogy némelyek az ő gyakornokai közül közönséges, azaz mosdatlan kézzel esznek kenyeret, hibáztatták őket. Mert a farizeusok és mind a zsidók, hacsak előbb öklükkel súrolva alaposan meg nem moshatták a kezüket, nem esznek: így ragaszkodnak a vének hagyományához. Piacról megjövén is, hacsak előbb nem merítkezettek meg, nem esznek, és sok más is van, amit átvettek, hogy ragaszkodjanak ahhoz: bemerítését poharaknak és korsóknak és rézedényeknek és ágyaknak¹⁷. Azután kérdezgették őt a farizeusok és az írásmagyarázók: „Mi az, ami miatt a te gyakornokaid nem járnak vének hagyományai szerint, hanem mosdatlan kézzel esznek kenyeret?” Ő pedig válaszul így szólt hozzájuk: „Helyesen szólt isteni szóvivőként Ézsaiás felőletek, színészkedők, amint meg van írva: »Ez a nép az ajkakkal tisztel engem értékelve, de az ő szívük messze távol van tőlem. De hiába tisztelnek félve engem, miközben emberek tanításait, rendeléseit tanítják.« Mert miután elhagytátok az Isten parancsolatát, ragaszkodtok az emberek hagyományaihoz: bemerítéséhez korsóknak és poharaknak, és sok más ilyen hasonlót tesztek!” És erélyesen mondta nekik: „Szépen elvetitek az Isten parancsolatát, hogy a ti hagyományotokat megtarthassátok! Mert Mózes így szólt: »Értékelve tiszteld a te apádat és a te anyádat!«, és: »Az apját vagy anyját ócsárló¹⁸ halállal érjen véget!« Ti pedig leszögezve mondjátok: »Hátha azt mondja egy ember az apjának vagy az anyjának: 'Korbán, azaz áldozati ajándék az, aminek esetleg tőlem hasznát vehetnéd'": és többé már nem hagyjátok őt semmit se tenni az ő apjáért vagy az ő anyjáért, érvénytelenítitek a Kinyilatkoztatását az Istennek a ti hagyományotokért, amelyeket átadtatok. És sok ilyen hasonlót tesztek!”

És miután odahívta magához mind a tömeget, így szólt hozzájuk: „Hallgassatok rám mindnyájan, és rakjátok össze: Semmi az emberen kívülről őbelé bemenő dolog sincs, amely képes őt közönségessé tenni: hanem amik kimennek belőle, azok az embert közönségessé tevő dolgok. Ha valakinek van füle hallani, hallja!”

---

17 *Piacról ... ágyaknak*: A farizeusok tisztátalannak tartották magukat, ha csak a ruhabojtjait megérintették a közembereknek, és be kellett merítkezniük (az út szélén közlekedtek, hogy kikerüljék őket). Étkezéskor nem asztalhoz ültek, hanem leheveredtek. Az akkori ágyak többnyire egy szőnyegből, lepedőből és takaróból álltak (a gazdagabbak rendelkeztek ágykerettel is). A zsidó Misnában több említés is van az ilyen ágyak (héberül „mittah”) tényleges vízbe merítéséről. Valamint Maimonidész is tanította, hogy a poharakat, korsókat és bronzedényeket vízbe merítve megmosták, mielőtt ettek belőlük, még szombaton is. Az efféle merítéseket, merítkezéseket 40 szea (kb. 300 liter) vizet tartalmazó mosdómedencékben végezték.

18 *Ócsárló*: a görög *κακολογέω* (e.: „kakologeó”) igéből, szószerint: ‘rosszat mondó’. Míg az áldás ‘jót mondás’, az ócsárlás ‘rosszat mondás’. Az átkozás viszont már egyenesen ‘leimádkozás’, a *καταράομαι* görög szó (e.: „kataraomai”) valami pusztulása céljából művelt szellemi tevékenységre utal.

És mikor bement egy házba a tömegtől, megkérdezték őt az ő gyakornokai a példázat felől. És ezt mondja nekik *erélyesen*: „Ti is ennyire *összerakni nem tudó* értetlenek vagytok? Nem fogjátok fel, hogy minden, ami kívülről megy be az emberbe, az képtelen őt közönségessé tenni? Mert nem az ő szívébe megy bele, hanem a gyomrába, és a végébe távozik.” *Ezzel* megtisztít minden eledelt. Viszont *azt is* mondta, hogy: „Ami az emberből kimegy, az teszi közönségessé az embert. Mert belülről, az emberek szívéből jönnek ki a gonosz érvelések, házasságtörések, paráznaságok, gyilkosságok, tolvajlások, haszonlesések, gonoszságok, rászedő manipuláció, *féktelen* kicsapongás, gonosz szem, gyalázkodás, *előretolakodó* feltűnősködés, ostobaság: mindezek a gonoszságok belülről jönnek ki, és teszik közönségessé az embert.”

És *miután* onnan felállt, elment Tírusz és Szidón határvidékeire, és *miután* bement a házba, *azt* akarta, *hogy* senki meg *ne* tudja; és képtelen volt észrevétlen maradni. Mert *amint* egy asszony hallott felőle, akinek a kislánya tisztátalan szellemmel rendelkezett, *ahogy* odament, odaesett az ő lábaihoz. Volt pedig az asszony görög, sziro-föníciai nemzetiségű. És megkérdezte őt, hogy a démont kihaajtáná-e az ő lányából. Jézus viszont *így* szólt neki: „Hagyd először a gyermekeket jóllakni, mert nem helyes elvenni a gyermekek kenyerét, és a kiskutyáknak odahajítani.” Ő pedig válaszolt; és *erélyesen* mondja neki: „Igen, Uram, hiszen a kiskutyák is az asztal alatt esznek a kisgyermek morzsáiból.” És *így* szólt neki: „Emiatt a kinyilatkoztatás *miatt* eredj: *már* kiment a démon a te lányodból!” És *amint* elment az ő házába, a démont *már* kimenve találta, és a lányát az ágyon fekvé.

És ismét, *miután* eltávozott Tírusz és Szidón határaiból, elment a Galileai-tenger mellé a Tízváros határai között. És visznek hozzá egy nehezen beszélő siketet, és kéri őt, hogy tegye rá a kezét! És *miután* kivette őt a tömegből külön, tette az ő ujjait az ő füleibe, és *miután* *köpött*, megérintette az ő nyelvét. És *miután* felnézett az égre, sóhajtott. És *erélyesen* mondja neki: „Effáta!” – vagyis: „Nyílj meg!” És azonnal megnyíltak az ő fülei, és eloldódott az ő nyelvének köteléke, és megfelelően beszélt. És utasította őket, hogy senkinek *se* szóljanak. De minél inkább utasította őket, annál inkább közhírré tették. És mérhetetlenül meghökkenetek, *miközben* *erélyesen* ezt mondogatták: „Mindent helyesen tett. A siketekkel is megteszi, *hogy* halljanak, a némákkal is, *hogy* beszéljenek!”

Azokban a napokban, *amikor* egy elég nagy tömeg volt *jelen*, és nem volt mit enniük, *miután* Jézus magához hívta az ő gyakornokait, *erélyesen* mondja nekik: „Megindul a bensőm a tömeg iránt, mert már három napja *folyamatosan* velem maradtak, és nincs nekik *semmijük*, amit ehetnének; és ha elbocsátanám őket étlen *böjtölőkként* haza, el fognak ájulni az úton.” Mert néhányan messziről érkeztek. És válaszoltak neki az ő gyakornokai: „Honnan lesz képes ezeket bárki *is* itt jóllakítani kenyérrel *a* pusztában?” És megkérdezte őket: „Hány kenyereitek van?” És válaszoltak: „Hét.”

És felszólította a tömeget, *hogy* dőljenek le *étkezéshez* a földre. És *miután* vette a hét kenyeret, *majd miután* hálát adott, megtörte és adta az ő gyakornokainak, hogy eléljük tegyék. És a tömeg elé tették. Volt egy kevés kis haluk is. És *miután jót mondva* megáldotta, szolt, *hogy* tegyék eléljük azokat is. Ettek pedig és jóllaktak, és felszedték a megtört darabok bőségét: hét nagykosárnyit! Voltak pedig, akik ettek, mintegy négyezren. És elbocsátotta őket.

És *miután* azonnal beszállt a hajóba az ő gyakornokaival, elment Dalmanúta részeire. És kimentek a farizeusok, és elkezdtek vele vitatkozni, *ahogy* jelet kerestek tőle a mennyből, *így* próbáztatták őt. És *miután* felsóhajtott az ő szellemében, *erélyesen* mondja: „Mit keresgél ez a nemzedék jelet? Ámen, *leszögezve* mondom nektek: Nem adatik majd jel ennek a nemzedéknek!”

És *miután* otthagya őket és ismét beszállt a hajóba, elment a túloldalra. És elefejtettek kenyereket vinni. És egy kivételével kenyér nem volt velük a hajóban. És utasította őket, *ahogy leszögezve ezt* mondta: „Meglássátok: figyeljetek oda a farizeusok és szaddúceusok kovászára!” És ők számolgattak egymás közt, *ahogy leszögezve* mondták, hogy: „Nincs kenyérünk!” És *amint ezt* megtudta Jézus, *erélyesen mondja* nekik: „Mit számolgattok, hogy nincs kenyereitek? Tán nem fogjátok fel és nem rakjátok össze? Még *mindig* meg van keményedve a ti szívetek? Szemeitek lévén nem láttok és füleitek lévén nem hallotok? És nem emlékeztek? Amikor az öt kenyeret megtörtem az ötezernek, mennyi letört darabokkal tele kosarat vittetek el?” *Erélyesen* mondják neki: „Tizenkettőt!” „Amikor pedig a hetet a négyezernek, letört darabos nagykosarak teljességéből mennyit vittetek el?” Ők pedig így szoltak: „Hetet.” És *erélyesen* mondta nekik: „Hogyhogy nem rakjátok össze?”

És bemegy Béth-Szaidába, és visznek hozzá egy vakot, és kéri őt, hogy érintse meg őt. És *miután* megfogta a kezét a vaknak, kivezette őt a faluból, és *miután* ráköpött az ő szemére és rátette a kezeit őrá, kérdezgette őt, ha valamit lát-e. És *ahogy* feltekintett, *erélyesen* mondta: „Látom az embereket: mert mint fákat látom *a szemeimmel*, *ahogy* járkálnak.” És ismét rátette a kezeit az ő szemeire, és megtette vele, *hogy* nézzen fel: és helyre lett állítva, és rálátott messziről élesen mindenkire. És elküldte őt az ő házába, *ahogy* *erélyesen* mondta: „Se a faluba *ne* menj be, se senkinek *ne* szólj a faluban!”

És kiment Jézus és az ő gyakornokai a Fülöp Cézaréájának falvaiba. És az úton megkérdezte az ő gyakornokait, *ahogy* *erélyesen ezt* mondta: „Kinek mondanak engem az emberek?” Ők pedig válaszoltak: „A bemerítő Jánosnak, és mások Illésnek, mások pedig az *isteni* szóvivők egyikének.” És *ezt* mondja nekik: „Ti pedig kinek mondotok engem?” Válaszul pedig Péter *ezt* mondja neki: „Te vagy a Messiás!” Ő pedig *rendre utasítva* megfeddte őket, hogy senkinek sem mondhatják el *ezt* őfelőle. És elkezdte tanítani őket, hogy szükséges az Ember fiának sokat szenvednie, és megvizsgálva elutasítottá válnia a vénektől és főpapoktól és írás-

magyarázóktól, és megölettetnie, és három nap után feltámadnia. És nyíltan mondta a kinyilatkoztatást. És miután Péter magához vonta őt, kezdte *rendre utasítva* feddeni őt. Ő pedig, *miután* megfordult és ránézett az ő gyakornokaira, megfeddte Pétert, ahogy erélyesen mondta: „Eredj mögém, Sátán! Mert nem az Isten dolgaira gondolsz, hanem az emberek dolgaira!”

És *miután* odahívta a tömeget az ő gyakornokaival, *így* szólt hozzájuk: „Aki csak utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, és vagye fel az ő keresztjét, és kövessen engem! Mert aki csak akarná az ő *földi élethez kötött* lelkét megmenteni, el fogja veszteni azt; aki pedig csak elveszítené az ő lelkét az én és az evangélium ügyéért, az meg fogja menteni azt. Mert mit fog használni az embernek, ha esetleg megnyerné az egész világrendszert és kárba veszni hagyná az ő lelkét? Vagy mit fog adni *az* ember ellenértékként az ő lelkéért? Mert aki csak szégyellene engem és az én Kinyilatkoztatásaimat ebben a parázna és bűnös nemzedékben, az Ember Fia is szégyellni fogja azt, amikor eljöhét az ő Édesapja dicsőségében a szent angyalokkal.”

És ezt mondta nekik: „Ámen, leszögezve mondom nektek, hogy vannak néhányan az itt állók *közül*, akik semmiképp sem, kóstolhatnak halált, míg csak meg *nem* láthatták az Isten Királyságát, *hogy már* eljött *csodás* erőben.”

És hat nap múlva magához veszi Jézus Pétert és Jakabot, és Jánost, és felviszi őket egy magas hegyre külön, egyedül. És átalakult előttük, és az ő ruhái ragyogóvá váltak, igen fehérekké, mint *a* hó, amilyenre ruhafestő a földön nem képes fehéríteni. És láthatóvá lett számukra Illés Mózesrel: és Jézussal voltak *mindezalatt* beszélgetésben. És *erre* válaszul Péter *erélyesen* mondja Jézusnak: „Tiszteletes, hasznos nekünk itt lennünk. És építhetünk itt három sátrat: neked egyet és Mózesnek egyet és Illésnek egyet.” Mert nem tudta, mit beszéljen, mert nagy félelemben voltak. És lett egy őket beárnyékoló felhő, és kijött egy hang a felhőből, *amely leszögezve* mondta: „Ez az én szeretett Fiam! Őrá hallgassatok!” És hirtelen, miután körülnéztek, többé már senkit *sem* láttak, csak Jézust egyedül, magukkal.

Mikor pedig a hegyről lejöttek, utasította őket, hogy senkinek *se* mondhatják el, amit láttak, hanem csak amikor az Ember Fia *a* halottak közül feltámadt. És a Kinyilatkoztatást megragadták, *ahogy* egymás közt *arról* vitatkoztak, mit *jelent* a halottak közül feltámadni. És megkérdezték őt, *ahogy erélyesen ezt* mondták: „Hogyhogy *azt* mondják az írásmagyarázók, hogy Illésnek szükséges eljönnie először?” Ő pedig válaszul *így* szólt hozzájuk: „Illés valóban, *miután* eljött, először rendbetesz mindent. Hogyan is van megírva az Ember Fiáról, hogy sokat szenvedjen és semmivé tétessen? Ám *azt leszögezve* mondom nektek, hogy Illés is eljött *már*, és *azt* tettek velem, amit csak akartak, pontosan ahogyan meg van írva róla.”

És *miután* a gyakornokokhoz ment, meglátott egy nagy tömeget körülöttük, és velük vitatkozó írásmagyarázókat. És azonnal az egész tömeg, *miután* meglátta

őt, rettenetesen megdöbbsent; és *miközben* odafutottak *hozzá*, üdvözölték őt. És megkérdezte az írásmagyarázókat: „Mit vitatkoztok velük?” És válaszul egy a tömegből *így* szólt: „Tanító, elhoztam az én néma démonnal rendelkező fiamat te-hozzád, és ahol csak megragadja őt, megtépi őt, és habzik *a szája* és csikorgatja az ő fogait, és elsápad. És szóltam a te gyakornokaidnak, hogy ezt kihajíthatják *belőle*, és nem voltak erősek.” Ő pedig válaszul neki *erélyesen* mondja: „Ó, hitetlen nemzedék! Meddig leszek *még* veletek? Meddig foglak elviselni titeket? Hozzátok őt hozzám!” És odavitték őt *hozzá*. És *amint* meglátta őt, azonnal megrángatta őt a tisztátalan szellem, és *miután* leesett a földre *szájával* habozva fetrengett. És megkérdezte az ő apját: „Mennyi ideje van, hogy ez történt vele?” Ő pedig *így* szólt: „Gyermekkora óta. És őt gyakran hajítja tűzbe és vízbe, hogy elveszíthesse őt. De ha képes vagy valamit *tenni*, segíts rajtunk, *miután* megindultál bensődben rajtunk.” És Jézus *így* szólt neki: „Ha ezt képes vagy elhinni: minden lehetséges a hívőnek.” És *miután* felkiáltott a kisgyermek apja könnyekkel *a szemében* ezt mondta: „Hiszek, Uram! Segíts az én hitetlenségemen!” *Amint* pedig látta Jézus, hogy összeszalad a tömeg, *rendre utasítva* megfeddte a tisztátalan szellemet, *ahogy erélyesen* ezt mondta neki: „Te néma és siket szellem, én neked parancsolom: jöjj ki belőle, és többé nem mehatsz őbelé!” És *miután* kiáltott és sokszor megrángatta őt, kiment. És szinte halottá vált, úgyhogy sokan *azt* mondták, hogy meghalt. *Miután* pedig Jézus megfogta őt a kezénél, felkeltette őt, és ő felállt¹⁹.

Miután pedig bement egy házba, az ő gyakornokai megkérdezték őt külön: „Hogyhogy mi nem voltunk képesek ezt kihajítani?” És *így* szólt hozzájuk: „Ez a fajta semmiben *sem* képes kimenni, hanem csak imádságban és böjtben.”

És *miután* kimentek onnan, átmentek Galileán, és nem akarta, hogy valaki megtudja, mert az ő gyakornokait tanította, és *leszögezve azt* mondta nekik, hogy: „Az Ember Fia *áruhással* emberek kezébe adatik át, és meg fogják ölni őt, és *miután* megöletett, a harmadik napon fel fog támadni.” De ők nem értették az *Íránymutató* kijelentést, és féltek őt megkérdezni.

És elment Kapernaumba. És *mikor* a házban volt, megkérdezte őket: „Mit fontolgattatok az úton magatok közt?” Ők pedig hallgattak, mert egymás közt *arról* társalogtak az úton, *hogy* ki *a* nagyobb. És *miután* leült, szólította a tizenkettőt, és *leszögezve* mondja nekik: „Ha valaki első akar lenni, mindenki utolsója lesz és mindenki segédkezője.” És *miután* fogott egy kisgyermeket, közéjük állította, és karjaiba véve őt *így* szólt hozzájuk: „Aki esetleg az ilyen kisgyermek egyikét befogadja az én nevemben, engem fogad be; és aki esetleg engem fogadna be: nem engem fogad be, hanem azt, *aki* kiküldött engem.”

Válaszolt pedig neki János, *ahogy leszögezve ezt* mondta: „Tanító, láttunk valakit, *ahogy* a te neveddel hajított ki démonokat, aki nem követ minket; és megtil-

---

¹⁹ *Felkeltette őt, és ő felállt*: lehet *így* is fordítani: „*életre* keltette őt, és ő feltámadt.”

tottuk neki, mert nem követ minket.” Jézus pedig *így* szólt: „Ne tiltsátok meg neki, mert senki sincs, aki csodát fog tenni az én nevemre *hivatkozva*, és képes lesz mindjárt ócsárolni engem: mert aki nincs ellenetek, értetek van. Mert aki csak inni adna nektek egy pohár vizet az én nevemben, mivelhogy a Messiáséi vagytok: ámen, *leszögezve* mondom nektek, semmiképp sem fogja elveszíteni az ő jutalmát. És aki csak megbotránkoztatná az énbennem hívó kicsik egyikét *is*, hasznosabb neki inkább, ha egy malomkő akasztatik a nyaka köré és a tengerbe van hajítva. És ha megbotránkoztatna téged a te kezed, vágd le azt: hasznosabb neked csonkán a *magasabbrendű értelmes* életre bemenned, mint *mind* a két kézzel rendelkezve elmenned a Gé-Hinnómba, az olthatatlan tűzbe, ahol az ő férgük nem hal meg, és a tűz nem oltódik ki. És ha a te lábad botránkoztatna meg téged, vágd le azt: hasznosabb neked bemenned a *magasabbrendű értelmes* életre sántán, mint *mind* a két lábbal rendelkezve behajítva lenned a Gé-Hinnómba, az olthatatlan tűzbe, ahol az ő férgük nem hal meg, és a tűz nem oltódik ki. És ha a te szemed botránkoztatna meg téged, hajítsd ki azt: hasznosabb neked félszeműen bemenned az Isten Királyságába, mint két szemmel rendelkezve behajítva lenned a tüzes Gé-Hinnómba, ahol az ő férgük nem hal meg, és a tűz nem oltódik ki. Mert mindenki tűzzel lesz megsózva, és minden áldozat sóval lesz megsózva. Hasznos a só, de ha a só sótlanná lenne, mivel fogjátok megfűszerezni? Legyen bennetek só, és *kibékülve és a békét megtartva* legyetek békében egymással!”

És *miután* onnan felállt, elmegy Júdea határaiba, a Jordánon túlön keresztül. És összejön ismét egy tömeg hozzá, és ahogy szokta, ismét tanította őket. És *miután* hozzámentek a farizeusok, megkérdezték őt, ha szabad-e férjnek feleséget elbocsátania: *így* próbáztatták őt. Ő pedig válaszul *így* szólt hozzájuk: „Milyen parancsolatot adott nektek Mózes?” Ők pedig *így* szóltak: „Mózes megengedte a szakítási kiskönyv írását és *az* elbocsátást.” És válaszul Jézus *így* szólt hozzájuk: „Mózes a ti keményszívűségekre *nézve* írta nektek ezt a parancsolatot, pedig a teremtés kezdetétől fogva hímneművé és nőneművé tette őket az Isten. Ezen ügyért »el fogja hagyni *az* ember az ő apját és anyját, és hozzá fog ragadni a maga feleségéhez, és lesz a kettő egy hústestté.« Úgyhogy *ők* többé már nem ketten vannak, hanem egy hústest. Amit azért az Isten közös igába kötött, ember ne válassza szét!”

És a házban ismét az ő gyakornokai ugyanerről megkérdezték őt. És *leszögezve* mondja nekik: „Aki esetleg elbocsátaná az ő feleségét és megházasodna mással, házasságtörést követ el ellene; és ha egy feleség bocsátaná el az ő férjét és házasodna meg mással, házasságtörést követ el.”

És *közben felajánlva* odavittek hozzá kisgyermeket, hogy megérinthesse őket. A gyakornokok pedig *rendre utasítva* megfeddték a *kisgyermeket* odavivőket. *Miután* pedig meglátta *ezt* Jézus, felháborodott, és odaszólt nekik: „Engedjétek a kisgyermeket hozzám jönni, és ne tiltsátok el őket, mert *az* ilyeneké az Isten Királysága! Ámen, *leszögezve* mondom nektek: aki esetleg nem *úgy* fogadná

az Isten Királyságát, mint egy kisgyermek, semmiképp sem mehet be abba.” És *miután* karjaiba vette őket és kezeit rájuk tette, *jót mondva* megáldotta őket.

És *mikor* kiment az útra, egy *ember, miután* odafutott és térdre borult előtte, megkérdezte őt: „Jó tanító, mit tehetek *azért*, hogy az örök *magasabbrendű értelmes* életet megörökölhessem?” Jézus pedig *így* szólt őhozzá: „Miért mondasz engem jónak? Senki *sem* jó, csak egy, az Isten. A parancsolatokat tudod: nem törhetsz házasságot, nem gyilkolhatsz, nem lophatsz, nem tanúskodhatsz hamisan, nem okozhatsz kárt, értékelve tiszteld a te apádat és anyádat!» Ő pedig válaszul *így* szólt őhozzá: „Tanító, ezeket mind megőriztem fiatalságomtól fogva!” Jézus pedig *miután* ránézett, megszerette őt, és *így* szólt hozzá: „Egyvalami hiányzik még neked. Eredj el, *egyszer s mindenkorra* add el, amivel csak rendelkezel, és *egyszer s mindenkorra* add a szegényeknek: és kinccsel fogsz rendelkezni a mennyben; és gyere, kövess engem, *miután* felvetted a keresztet!” Ő pedig, *miután* borússá lett a Kinyilatkoztatásra, elment szomorkodva, mert sok birtokkal rendelkező *ember* volt.

És *miután* körülnézett Jézus, *erélyesen ezt* mondja az ő gyakornokainak: „Milyen nehezen fognak bemenni a vagyonnal rendelkezők Isten Királyságába!” És a gyakornokok ijedten megdöbbenek az ő Kinyilatkoztatásán. Jézus pedig ismét válaszul *erélyesen ezt* mondja nekik: „Gyermekeim, milyen nehéz a vagyonban bízóknak bemenniük Isten Királyságába! Könnyebb egy tevének a tű nyílásán át bemenni, mint egy gazdagnak az Isten Királyságába bemenni.” Ők pedig még inkább meghökkentek, *miközben erélyesen ezt* mondogatták maguk közt: „Kicsoda is valósíthatja meg *azt, hogy* meg legyen mentve?” *Miután* pedig rájuk nézett Jézus, *ezt* mondja *leszögezve*: „Embereknél *ez* megvalósíthatatlan, de nem az Istennél, mert minden megvalósítható az Istennél!”

És elkezdte Péter *erélyesen* mondani neki: „Figyelj, mi elhagyunk mindent, és követtünk téged!” Válaszul pedig Jézus *így* szólt: „Ámen, *leszögezve* mondom neked: senki sincs, aki elhagyott házat vagy fivéreket vagy nővéreket vagy édesapát vagy édesanyát vagy gyermekeket vagy földeket *az* én és a Jóhír ügyéért, *hogy* ez esetben ne kapna százannyit most ebben az *alkalmas* időben: házakat és fivéreket és nővéreket és édesanyákat és gyermekeket és földeket, üldöztetésekkel együtt, és az eljövendő világekorszakban örök *magasabbrendű értelmes* életet. Sokan lesznek pedig elsőkből utolsókká, és az utolsókból elsőkké.”

Ezalatt úton voltak Jeruzsálemben, és *folyamatosan* előttük járt Jézus, és ijedt döbbenetben voltak, és *ahogy* követték őt, féltek. És *miután* ismét maga mellé vette a tizenkettőt, elkezdte nekik kinyilatkoztatni a vele megtörténni készülő *dolgokat*, hogy: „Figyeljete, felmegyünk Jeruzsálemben, és az Ember Fia majd átadatik a főpapoknak és az írásmagyarázóknak, és halálra ítélik őt, és átadják a *nem-zsidó* nemzeteknek; és kigúnyolják őt, és megostorozzák őt, és leköpi őt, és megölik őt; és a harmadik napon feltámad.”

És odamentek hozzá Jakab és János, Zebedeus fiai, *ahogy erélyesen ezt* mondták: „Tanító, szeretnénk, hogy amit esetleg kérnénk, megtennéd nekünk.” Ő pedig *így* szólt hozzájuk: „Mit szeretnétek, *hogy* én megtegyek nektek?” Ők pedig *így* szóltak őhöz: „Add meg nekünk, hogy egyikünk a te jobbold felől és másikunk a te balold felől ülhesen a te dicsőségben.” Jézus pedig *így* szólt hozzájuk: „Nem tudjátok, mit kértek. Képesek vagytok-e kiinni *azt* a poharat, amelyet én kiiszom; és azzal a bemerítéssel, amellyel én bemerítkezem, bemerítkezni?” Ők pedig *így* szóltak őhöz: „Képesek vagyunk.” Jézus pedig *így* szólt hozzájuk: „Az én poharamat, amelyet én kiiszom, kiisszátok majd, és a bemerítéssel, amellyel én bemerítkezem, bemerítkeztek majd; de az én jobbold felől és balold felől *való* ülést nem *az* én *dolgom* megadni, hanem *azok kapják majd*, akiknek *már* el van készítve.”

És *amint* ezt hallotta a tíz, elkezdtek háborogni Jakab és János miatt. Jézus pedig, *miután* magához hívta őket, *erélyesen* mondja nekik: „Tudjátok, hogy akiket a nem-zsidó nemzetek fejeinek tartanak, leuralják őket, és az ő nagyjaik hatalommal lenyomják őket. De nem *így* lesz tiköztetek; hanem aki esetleg akarna naggyá válni tiköztetek, *az* lesz *a* ti segédetek, és aki csak akarna tiköztetek első lenni, lesz mindenki rabszolgája! Mert az Ember Fia sem *azért* jött, *hogy* neki segédkezzenek, hanem *hogy* ő segédkezzen és adja az ő életét váltságdíjúl sokak helyett.”

És elmentek Jerikóba. És *amikor* ő kiment Jerikóból és az ő gyakornokai és egy elég *nagy* tömeg, Timeus fia, a vak Bartimeus *ott* ült az út mellett, *miközben* koldult. És *amint* meghallotta, hogy a názáreti Jézus *az*, elkezdett kiáltozni és *erélyesen* mondani: „Dávid Fia, Jézus, irgalmazz nekem!” És *rende utasítva* megfeddték őt sokan, hogy legyen csendben, ő pedig sokkal inkább kiáltotta: „Dávid Fia, irgalmazz nekem.” És *miután* megállt Jézus, kérte, *hogy* szólítsák őt *oda*. És szólítják a vakot, *ahogy ezt* mondják neki: „Bátorodj, kelj fel, szólít téged.” Ő pedig, *miután* elhajította felsőruháját és felkelt, odament Jézushoz. És válaszul *ezt* mondta neki Jézus: „Mit akarsz, *hogy* megtegyek neked?” A vak pedig *így* szólt őhöz: „Tiszteletesem, hogy látást nyerhessek!” Jézus pedig *így* szólt őhöz: „Eredj el, a te hited megmentett téged!” És azonnal látást nyert, és követte Jézust az úton.

És amikor közelednek Jeruzsálemhez, Betfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyéhez, elküld kettőt az ő gyakornokai *közül*, és *erélyesen ezt* mondja nekik: „Menjete be a veletek szemben *levő* faluba, és azonnal, *amikor* bementek, találni fogtok egy megkötözött kiscsacsit, amelyre emberek *közül még* senki *nem* ült. *Miután* kioldoztátok, hozzátok *ide*! És ha valaki odaszólna nektek, »Miért teszitek ezt?«, szóljatok *úgy*, hogy: »Az Úrnak rá van szüksége«, és azt azonnal el fogja küldeni *ide*.”

És elmentek, és megtalálták a megkötözött kiscsacsit az ajtónál, kívül az útkereszteződésnél, és kioldozták azt. És az ott állók némelyike *erélyesen ezt*

mondta nekik: „Miért teszitek, hogy kioldozzátok a kiscsacsit?” Ők pedig *úgy* szóltak nekik, ahogyan parancsba adta Jézus, és megengedték nekik. És odavitték a kiscsacsit Jézushoz, és ráhajították arra az ő felsőruháikat, és ő ráült.

Sokan pedig az ő felsőruháikat elterítették az útra, mások pedig *közben* ágakat vágtak le a fákról és elterítették az úton. És az előtte menők és az *őt* követők *közben* kiáltottak, *ahogy erőteljesen* mondták: „Hósánna!²⁰ Áldott az Úr nevében jövő! Áldott a mi ősapánknak, Dávidnak az Úr nevében eljövendő királysága! Hósánna a legmagasabb *régiókban!*”

És bement Jézus Jeruzsálembe és a Templomba. És miután mindenhol körülnézett, *mivel* már késő volt az óra, kiment Betániába a tizenkettővel. És másnap, *mikor már* kimentek Betániából, megéhezett. És *amint* meglátott messziről egy levelekkel rendelkező fügefát, odament, hátha talál valamit azon. És *mikor* odament ahhoz, semmit *sem* talált, hanem csak leveleket, mert nem volt fügeérés ideje. És *erre* reagálva Jézus *így* szólt ahhoz: „Többé rólad soha senki gyümölcsöt ne egyen!” És hallották *ezt* az ő gyakornokai.

És elmentek Jeruzsálembe, és *miután* bement Jézus a Templomba, elkezdte kihajítani a Templomban eladókat és vevőket, és a pénzváltók asztalait és a galambokat eladók székeit felforgatta,²¹ és nem engedte, hogy bárki *is* keresztülvigyen egy edényt a Templomon. És tanított, *ahogy erélyesen ezt* mondta nekik: „Nincs megírva, hogy: »Az én házam imádság házána lesz hívva minden nemzet számára?« Ti pedig rablók barlangjává tettétek!” És meghallották *ezt* az írásmagyarázók és a főpapok, és keresték *a módját*, hogyan veszíthetnék el őt; mert megijedtek tőle, mivelhogy az egész tömeg meg volt hökkenve az ő tanításán. És amikor eljött *az este*, kiment a városból.

És reggel, *miközben* elmentek mellette, látták a *már* gyökerestül elszáradt fügefát, és *ahogy* visszaemlékezett Péter, *erélyesen ezt* mondja neki: „Tiszteletes, nézd, a fügefa, amit megátkoztál, elszáradt!” És válaszul Jézus *ezt* mondja nekik: „Rendelkezzetek Isten hitével! Mert ámen, *leszögezve* mondom nektek, hogy aki csak *így* szólna ehhez a hegyhez: »Légy elvíve és behajítva a tengerbe!«, és nem kételkedne *önmagával vitatkozva* az ő szívében, hanem elhinné, hogy amit *erélyesen* mond, megtörténik: meglesz neki, amit esetleg *szólna*. Emiatt mondom nektek *leszögezve*: mindent, amit csak imádkozva kértek, higgyétek el, hogy megkap-

---

²⁰ *Hósánna*: Örömteli arámi istendicsérő felkiáltás, ami az őszi sátoros ünnepen (szukkótkor) hangzott fel. Eredetileg a szabadulás iránti könyörgés (héb. e.: „hosia na”, jel.: ‘Kérünk, ments meg!’) a Zsoltár 118:25-ből. Liturgikusan használták az öröm és a dicséret kifejezésére a megkapott vagy még várt szabadulásért. Amikor Jézus Jeruzsálembe érkezett, hogy végül bemutassa magát Izraelnek, eme Istennek járó kifejezéssel és felkiáltással üdvözölték őt, Dávid Fiát, a Messiást, rendhagyó módon a tavaszi pészah idején.

²¹ *Felforgatta*: görögül καταστρέφω (e.: „katasztrefó”), amiből a katasztrófa szavunk származik.

játok, és meglesznek nektek! És amikor megállnátok imádkozva, engedjétek el, ha valami *panasszal* rendelkeztek valami ellen, *azért*, hogy a ti Édesapátok is, aki a mennyekben *van*, elengedhesse nektek a ti bukásaitokat. Ha pedig ti nem engeditek el, a ti Édesapátok, aki a mennyekben *van*, sem fogja elengedni a ti bukásaitokat.”

És mennek ismét Jeruzsálembe, és a Templomban, *ahogy* körüljár, odamennek őhöz a főpapok és az írásmagyarázók és a vének; és *erélyesen* mondják neki: „Milyen *szuverén* hatalommal teszed ezeket? És ki adta neked ezt a hatalmat, hogy ezeket megtehesd?” Jézus pedig válaszol odaszólt nekik: „Kérni fogok tőletek én is egyetlen kinyilatkoztatást, és válaszoljatok nekem: és közölni fogom veletek, milyen hatalommal teszem ezeket! Jánosnak a bemejtése mennyből volt vagy emberektől? Válaszoljatok nekem!” És ők *így* számígtattak maguk közt, *ahogy leszögezve ezt* mondták: „Ha *így* szólnánk: »Mennyből.«, közölni fogja velünk: »Akkor mi *az, ami* miatt nem hittetek neki?«; de hát szólhatnánk *így*: »Emberektől.«?” Félték a néptől, mert mindenki *úgy* tartotta, hogy János *isten*i szóvivő volt. És válaszol *ezt* mondják Jézusnak: „Nem tudjuk.” És Jézus válaszol *ezt* mondja nekik: „Én sem mondom el *a koncepciót* nektek, milyen hatalommal teszem ezeket.”

És elkezte nekik példázatokban *erélyesen* mondani: „Szőlőt ültetett egy ember, és kerítést helyezett köré, és ásott egy borprést, és épített egy tornyot, és kiadta szőlőműveseknek, és külföldre utazott. És elküldött a szőlőművesekhez *a gyümölcsérés* idejékor egy rabszolgát, hogy a szőlőművesektől kaphasson a szőlő gyümölcséből. Ők pedig, *miután* elfogták őt, megverték és üresen küldték el. És ismét elküldött hozzájuk egy másik rabszolgát; és *miután* megkövezték, fejen ütötték és elküldték megbecstelenítve. És ismét küldött egy másikat, és őt megölték. Sok másikat is *elküldött*; egyeseket megverték, másokat pedig megölték. Tehát, *mivel* még egy fiúval rendelkezett, az ő szeretettjével, elküldte őt is hozzájuk utolsóként, *s közben leszögezve azt* mondta, hogy: »Meg fogják becsülni az én fiamat.« Azok a szőlőművesek viszont *így* szóltak maguk közt: »Ez az örökös! Gyerekek, öljük meg őt, és miénk lesz az örökség!« És *miután* elfogták őt, megölték és kihajították a szőlőn kívülre. Tehát mit tesz majd a szőlő ura? El fog jönni, és el fogja pusztítani a szőlőműveseket, és másoknak fogja adni a szőlőt! Ezt az írást sem olvastátok: »A Kő, amit megvizsgálva elutasítottak az építkezők: ez lett *a sarok* fejévé.²² Az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben.«?

És keresték *a módját*, hogy őt elfoghassák; és félték a tömegetől, mert tudták, hogy ellenük szólt a példázat. És *miután* otthagyták őt, elmentek.

22 *A sarok fejévé:* sarokkővé, szegletkővé. A sarokkő az első kő, amit letesznek egy építkezési alaphoz. Az összes többi követ ehhez a kőhöz viszonyítva teszik a helyükre, ezáltal meghatározva a teljes szerkezet helyzetét.

És küldenek őhöz némanyeket a farizeusok és a Heródes-pártiak közül, hogy elejtsék őt szóval²³. *Miután* pedig odamentek, *erélyesen ezt* mondják neki: „Tanító, tudjuk, hogy *objektív módon* igaz vagy és nem törődsz te senkivel, mert nem figyelsz az emberek külső megjelenésére: hanem *objektív* igazságban az Isten útját tanítod. Szabad-e az adót a császárnak megadni vagy nem? Adjunk vagy ne adjunk?” Ő pedig, *mivel* ismerte az ő színészkedésüket, *így* szólt: „Miért próbáltattok engem? Hozzatok nekem egy dénárt, hogy lássam!” Ők pedig hoztak. És *határozottan* mondja nekik: „Kinek a képmása és a felirata ez?” Ők pedig *így* szóltak őhöz: „A császáré!” És válaszul Jézus *így* szólt hozzájuk: „Adjátok meg a császár *dolgait* a császárnak; és az Isten *dolgait* az Istennek!” És elcsodálkoztak őrajta.

És jöttek Szaddúceusok őhöz, akik *leszögezve azt* mondják: „Nincs feltámadás”, és kikérdezték őt, *ahogy erélyesen ezt* mondták: „Tanító, Mózes *azt* írta nekünk, hogy ha valaki fivére meghalna, és nem hagyna hátra feleséget, és gyermekeket *sem* hagyna, akkor fogja az ő fivére annak a feleségét, és támasszon magzatot az ő fivérének. Hét testvér volt, és az első elvett egy asszonyt, és *amikor* meghalt, nem hagyott magzatot. A második is elvette őt, és meghalt, és ő sem hagyott magzatot. A harmadik is ugyanígy. És elvette őt *mind* a hét, és nem hagyott magzatot. *Mind közül* végül meghalt az asszony is. Tehát a feltámadáskor, amikor feltámadnak: melyiküké lesz az asszony? Mert *mind* a hété volt az asszony!”

És válaszul Jézus *így* szólt hozzájuk: „Nem amiatt tévelyegtek, mert már *eleve* nem ismeritek *sem* az Írásokat, sem a *csodás* erejét az Istennek? Mert amikor a halottak közül feltámadhatnak, sem *nem* házasodnak, sem *nem* házasíttatnak ki, hanem *úgy* vannak, mint az angyalok, akik a mennyekben *vannak*. A halottak felől pedig, hogy életre kelnek, nem olvastátok Mózes tekercsében, a csipkebokornál, hogyan szólt őhöz az Isten, *ahogy erélyesen ezt* mondta: »Én *vagyok* az Istene Ábrahámnak és az Istene Izsáknak és az Istene Jákobnak«? Ő nem a halottak Istene, hanem a *magasabbrendű értelmes életet* élők Istene!”

És *miután* odament az írásmagyarázók egyike, *miután* hallotta őket vitázni: *amint* megtudta, hogy helyesen válaszolt nekik, megkérdezte tőle: „Melyik az első parancsolat *mind közül*?” Jézus pedig *így* válaszolt neki, hogy: „Az első *mind* a parancsolatok *közül*: »Halld, Izrael: Az Úr a mi Istenünk egyetlen Úr; szeretni is fogod *önzetlenül* az Urat, a te Istenedet a te teljes szívedből és a te teljes lelkedből és a te teljes elmédből és a te teljes erődből.« Ez az első parancsolat. A második is hasonló ehhez: »Szeretni fogod *önzetlenül* a te legközelebbi *embertársadat*, mint önmagadat. Nagyobb ezeknél más parancsolat nincsen.«”

És *így* szólt őhöz az írásmagyarázó: „Helyesen, *az* igazság szerint szóltál, tanító, hogy egyetlen Isten van, és nincsen más őrajta kívül. És *önzetlenül* szeretni őt teljes szívből és teljes megértésből és teljes lélekből és teljes erőből, és *ön-*

---

23 Szóval: vagy „Kinyilatkoztatással”.

zetlenül szeretni a legközelebbi *embertársat*: többet ér az összes égőfelajánlásnál és áldozatnál.” És Jézus, *amint* látta őt, hogy *az* eszét használva válaszolt, *így* szólt őhozzá: „Nem vagy messze az Isten Királyságától.” És többé senki *sem* merte őt megkérdezni.

És *minderre* reagálva Jézus *így* szólt, *miközben* tanított a Templomban: „Hogyhogya *azt* mondják az írásmagyarázók, hogy a Messiás *az* Dávid Fia? Mert maga Dávid szólt a Szent Szellemben: »*Így* szólt az Úr az én Uramhoz: 'Ülj az én jobbam felől, míg csak *nem* tehetem a te ellenségeidet a te lábaid zsámolyává!' Tehát maga Dávid mondja őt Úrnak: honnan is van *az* ő fia?” És a nagy tömeg szívesen hallgatta őt.

És *leszögezve ezt* mondta nekik az ő tanításában: „Őrizkedjétek az írásmagyarázóktól, akik *előkelő* ruhákban akarnak járkálni, és *akarják maguknak* a köszöntéseket a piacokon és *az* első üléseket a gyülekezetekben és *az* első helyeket a lakomákon, akik felemészítik az özvegyek házait és színből hosszan imádkoznak: ezek *rendkívül* bőséges ítéletet fognak kapni.”

És *miután* Jézus leült a persellyel szemben, szemlélte, hogyan dob a tömeg pénzt a perselybe; és sok gazdag sokat dobott *bele*. És *amikor* eljött egy *bizonyos* szegény özvegy, bedobott két fillért, ami egy kvadráns²⁴. És *miután* odahívta az ő gyakornokait, *ezt* mondja nekik: „Ámen, *leszögezve* mondom nektek, hogy ez a szegény özvegy mindenkinél többet dobott *bele* azok *közül*, akik a perselybe dobtak. Mert mindenki abból dobott *bele*, *ami* számára bővelkedés, ő pedig az ő nélkülözéséből mindazt, amivel csak rendelkezett, az egész megélhetését!”

És az ő Templomból *való* kimenetelekor *erélyesen ezt* mondja neki az ő gyakornokainak egyike: „Tanító, nézd, micsoda kövek és micsoda épületek!” És Jézus válaszul *így* szólt őhozzá: „Látod ezeket a nagy épületeket? Semmiképp sem hagynak követ kövön, amelyet semmiképp sem szednének szét!”²⁵

És *mikor* ő az Olajfák hegyén ült, szemben a Templommal, megkérdezte őt külön Péter és Jakab és János és András: „Mondd el nekünk, mikor lesznek ezek, és mi *lesz* a jel, amikor készülnének mindezek bevégezni?” Válaszul pedig Jézus elkezdte *leszögezve* mondani:

„Figyeljétek oda, nehogy valaki eltévelyítsen titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben *leszögezve ezt* mondogatók: »Én vagyok!« – és sokakat tévelyíte-

---

24 *Kvadráns*: a napibérnek megfelelő ezüst dénár (drachma) negyvened része.

25 *Semmiképp sem szednének szét*: kettős, azaz megerősített tagadással fejezi ki, hogy minden bizonnyal minden egyes kő szét lesz szedve. Ugyanez a görög *καταλύω* (e.: „katalüó”) szó szerepel ott is, amikor Jézus a hegyi beszédben azt mondja, nem leoldozni, tehát szétszedni jött a törvényt, hanem betölteni. Ám itt azt mondja, a Templom szét lesz szedve. Ezt hozzák majd fel ellene a hamis tanúk, hogy azt mondta, ő maga szedi szét a Templomot.

nek majd el. Amikor pedig hallotok harcokról és harcok híreiről, nehogy megriadjatok! Mert szükséges megtörténnie, de *ez* még nem a vég. Mert felkel majd nép nép ellen és királyság királyság ellen, és lesznek földrengések helyenként és lesznek éhínségek és zavargások. A vajúdások kezdetei ezek. Ti pedig vigyázzatok magatokra! Mert átadnak majd titeket törvényszékeknek és gyülekezeteknek; meg fognak verni titeket; és helytartók és királyok elé fognak állítani az én ügyemért, tanúbizonyságul nekik; és először minden népnek közhírré kell tétetnie a *Győzelmi* jóhírneket!

Amikor pedig elvezetnek titeket, *ahogy* átadnak titeket, ne aggódjatok előre, mit beszélhettek, se ne foglalkozzatok *ezzel*, hanem ami esetleg megadatik nektek abban az órában: azt beszéljétek: mert nem ti vagytok a beszélők, hanem a Szent Szellem. Átad pedig majd testvér testvért halálra, és apa gyermeket; és rátámadnak majd gyermekek szülőkre, és halálba küldik majd őket. És lesztek majd *folyton* gyűlöltek mindenkitől az én nevem miatt. De aki mindvégig *hátrányba kerülve* megmaradt: ő meg lesz majd mentve.

Amikor pedig látásból felismernétek a Dániel, az *isteni* szóvivő által kijelentett »pusztításnak utálatosságát«, *hogy már ott* áll, ahol nem kellene – az olvasó fogja fel! –: akkor akik Júdeában *vannak*, futva meneküljenek a hegyekre; aki pedig a háztetőn *van*, ne menjen le a házba, és ne menjen be, *hogy* valamit kivigyen az ő házából; és aki a mezőn *van*, ne térjen vissza a hátralevőkért, *hogy* elvigye az ő ruháját! Jaj pedig a várandósoknak és a szoptatóknak azokban a napokban! Imádkozzatok pedig, hogy ne télen történjen a ti futásotok! Mert lesz azokban a napokban *olyan* nyomorúság, amilyenhez hasonló *még* nem történt a teremtés kezdetétől fogva, amelyet teremtett az Isten, mostanáig, és semmiképp sem történhet! És ha az Úr nem rövidítette volna le a napokat, talán semelyik hústest sem menekülhetett volna meg; de a kiválasztottak miatt, akiket kiválasztott, lerövidítette a napokat.

És akkor, ha valaki *így* szólna hozzátok: »Figyeljete: Itt a felkent²⁶!« vagy: »Figyeljete: ott *van*!«, nem hihetitek el, mert fel fognak kelni hamis felkentek és hamis *isteni* szóvivők, és fognak adni jeleket és csodákat, ahhoz, *hogy* eltévelyítsék, ha lehetséges, a kiválasztottakat is. Ti pedig vigyázzatok! Figyeljete, előre megmondtam nektek!

---

26 *Felkent*: a görög *χριστός* (e. „krisztosz”) szószerint ‘felkentet’ jelent, megfelel a héber messiás szó jelentésének. Régen a királyokat, papokat és isteni szóvivőket kenték fel olajjal a szolgálatukra. Ebben a fordításban többnyire Messiásnak van fordítva, ahol Jézusra, mint megváltóra és Istentől felkent közbenjáró papra, szóvivőre és királyra illik. Az itteni környezetben az egyes vallási körökben a „felkent” jelző használata miatt (pl.: „felkent pásztor”, „felkent próféta”, „kenete van”, stb.) kiélezzük, hogy a szó, amit Jézus használ, megfelel a ‘felkent’-nek.

De azokban a napokban, az után a nyomorúság *után* a nap el fog sötétülni, és a hold sem fogja adni az ő fényét, és a menny csillagai le fognak esni, és a *csodás* erősségek, melyek a mennyekben *vannak*, meg fognak remegni. És akkor meg fogják látni az Ember Fiát, *miközben* eljön felhőkben nagy *csodás* erővel és dicsőséggel. És akkor ki fogja küldeni az ő angyalait, és össze fogja gyűjteni a kiválasztottait a négy szelek felől, földnek végső határától mennynek végső határáig.

A fügefáról tanuljátok meg gyakorlatiasan a példázatot: amikor az ő ága már zsenge lett és kinövesztheti a leveleket, tudjátok, hogy közel van a nyár. Ily módon ti is, amikor ezeket megláthattátok, *miközben* megtörténnek, tudjátok meg, hogy közel van: *az* ajtókbán!

Ámen, *leszögezve* mondom nektek, hogy semmiképp sem múlhat el ez a nemzedék, amíg mindezek nem történhetnek meg! A menny és a föld elmúlnak majd, de az én Kinyilatkoztatásaim semmiképp sem múlhatnak el. Arról a napról és óráról pedig senki *sem* tud, az angyalok sem, akik a mennyben *vannak*, sem a Fiú, hanem csak az Édesapa.

Vigyázzatok, örködjetek éberem és imádkozzatok, mert nem tudjátok, mikor van az *alkalmas* idő! *Úgy van ez*, mint egy elutazó ember, *aki miután* otthagyta az ő házát és adta az ő rabszolgáinak a *szuverén* hatalmat és kinek-kinek a maga dolgát, az ajtónállónak is parancsba adta, hogy legyen éber. Tehát legyetek éberek; mert nem tudjátok, mikor jön a ház ura: este vagy éjfélkor vagy kakasszóra vagy reggel; nehogy *miután* váratlanul eljött, alvás *közben* találjon titeket. Amit pedig nektek mondom, mindenkinek mondom: legyetek éberek!"

Két nap múlva volt pedig a páskavacsora és a kovásztalan kenyerek ünnepe; és keresték a főpapok és az írásmagyarázók *annak a módját*, hogy hogyan ölhesék meg, *miután* rászedő manipulációval megfogták őt. Viszont *leszögezve* ezt mondták: „Ne az ünnep során, nehogy zavargása legyen a népnek!"

És az ő Bethániában létekor, a leprás Simon házában *az ő étkezéshez* lehevedésekor odament egy asszony, *akinél* egy eredeti, nagyon drága nárduszból készült balzsamos alabástromedény volt, nagyon értékes, és *miután* összetörte az alabástromedényt, ráöntötte az ő fejére. És néhányan *erre* fel lettek háborodva maguk közt és *leszögezve ezt* mondták: „Mire *fel* történt a balzsamnak ez a pusztítása? Hiszen ezt el lehetett volna adni háromszáz dénár felett, és *azt* odaadni a szegényeknek!" És morogtak az *asszonyra*. Jézus pedig odaszólt: „Milyen fárasztó ütlegetéseket adtok neki! Szép cselekedetet cselekedett értem. Mert a szegényeket mindenkor vendégül láthatjátok, és amikor *csak* akarjátok, képesek vagytok velük jót tenni, de engem nem mindenkor láthattok vendégül. Amit ő bírt, megtette: előre megkenté az én testemet a temetésre. Ámen, *leszögezve* mondom nektek: ahol csak közhírré lesz téve ez a *Győzelmi* Jóhír az egész világon, amit ő tett, *arról* is beszélni fognak az ő emlékezetére!"

És Iskariótész Júdás, a tizenkettő egyike, elment a főpapokhoz, hogy *áruhással* átadhassa őt nekik. Ők pedig, *miután ezt* meghallották, örültek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. És kereste *annak módját*, hogy hogyan adhassa át őt alkalmas időben.

És a kovásztalan kenyerek ünnepeének első napján, amikor a páskabárányt *éppen* levágják, *erélyesen* mondják neki az ő gyakornokai: „Hol akarod, hogy *miután* elmentünk, elkészítsük, hogy megehesd a páskavacsorát?” És kiküld kettőt az ő gyakornokai *közül*, és *ezt* mondja nekik: „Eredjete be a városba, és eléte jőve fogadni fog titeket egy cserépkorsó vizet vivő ember: kövesséte őt; és ahová esetleg bemeget, szóljatek így a ház urának: »A tanító mondja: 'Hol van a szállás, ahol a páskavacsorát megehetem az én gyakornokaimmal?'«! És ő fog mutatni nektek egy nagy emeleti termet, *étkezéshez* készen megterítve. Ott készítséte el nekünk!” El is mentek az ő gyakornokai, és bementek a városba: és *úgy* találták, pontosan ahogy megmondta nekik; és elkészítették a páskavacsorát.

És *mikor* este lett, megjön a tizenkettővel! És *mikor étkezéshez* heveredtek és ettek, így szólt Jézus: „Ámen, *leszögeve* mondom nektek, hogy egy közületek *áruhással* át fog adni engem, aki velem eszik.” Ők pedig elkezdtek szomorkodni és *ezt* mondogatni egyen-egyenként: „Talán csak nem én?” A másik is: „Talán csak nem én?” Ő pedig válaszul így szólt hozzájuk: „Egy a tizenkettő közül, aki velem együtt márt a tálba. Az Ember Fia ugyan elmeget, éppen úgy, ahogy meg van írva óróla, de jaj annak az embernek, aki által az Ember Fia átadatik: jó lett volna őneki, ha nem született volna meg az az ember.”

És amikor ettek, *miután* vette Jézus a kenyeret és *jót mondva* megáldotta, megtörte és nekik adta, és *így* szólt: „Vegyéte, egyéte! Ez az én testem.” És *miután* vette a poharat és hálát adott, nekik adta, és ittak belőle mindnyájan. És *így* szólt hozzájuk: „Ez az én vérem, amely az új szövetségé, amely sokak érdekében kiontatik. Ámen, *leszögeve* mondom nektek, hogy többé semmiképp sem ihatok a szőlőtőnek a gyümölcséből addig a napig, amikor azt *mint ismeretlenül* újfaját ihatom az Isten Királyságában.”

És *miután* dicshimnuszokat énekeltek²⁷, kimentek az Olajfák hegyére. És *leszögeve* mondja nekik Jézus, hogy: „Mindnyájan meg fogtok botránkozni bennem ezen az éjszakán. Mert meg van írva: »Rá fogok csapni a juhászra, és szét fognak szóródni a juhok.« De az én *életre* kelésem után előttetek fogok menni Galileába.” Péter pedig közölte vele: „Ha mindenki meg is botránkozik majd benned, én sohasem fogok megbotránkozni.” Közölte vele Jézus: „Ámen, *leszögeve* mondom neked, hogy ma, ezen az éjszakán, azelőtt, hogy a kakas kétszer megszólalna, háromszor fogsz megtagadni engem.” *Leszögeve* mondja neki Péter: „Ha meg

---

27 *Dicshimnuszokat énekeltek*: jelen esetben a páskaszoltárokat, melyek a 113–118. és a 136. zsoltárok. Ezt a zsidók a „nagy hallél”-nak nevezik.

is kell halmom veled együtt, semmiképp sem foglak megtagadni téged!” De a többiek is hasonlóan szóltak.

És elmentek egy Getszemánénak²⁸ nevezett helyre, és *leszögezve* mondja az ő gyakornokainak: „Üljetek le itt, míg imádkozom.” És magával viszi Pétert és Jánost és Jakabot; és elkezdett megrettenni és igen gyötrődni. Ekkor leszögezve mondja nekik: „Körös-körül szomorú az én lelkem mindhalálig, maradjatok itt és legyetek ébren!”

És *miután* kissé előrébb haladt, földre esett, és *úgy* imádkozott, hogy: ha lehetséges, *kikerülve* haladjon el²⁹ mellőle ez az óra. *Ezt* is mondta: „Abbá, Apa! Minden lehetséges neked: vidd el *ezt* a poharat tőlem; de ne *az legyen*, amit én akarok, hanem amit te!”

És megjön és találja őket alva, és *erélyesen* mondja Péternek: „Simon, alszol? Nem voltál képes egyetlen órát ébren lenni? Legyetek ébren és imádkozzatok, hogy bele ne mehessetek a próbáztatásba! A szellem ugyan *buzgalommal vágyódom* kész, de a hústest gyenge.”

Ismét, *miután* elment, imádkozott, ugyanazt a beszédet szólva. És *miután* visszatért, találja őket ismét alva, mert a szemeik *már* elnehezdedtek voltak; és nem tudták, mit válaszoljanak neki. Harmadszorra is megjön, és *leszögezve* mondja nekik:

„Aludjatok tovább!”

„Elég! Eljött az óra. Figyeljete: átadatik az Ember Fia a bűnösök kezébe.”

„Keljete fel, mozdulhatunk! Figyeljete, az engem átadó közel jött!”

És azonnal, még az ő beszédekor megjelenik Júdás, *aki* egyike volt a tizenkettennek, és vele egy nagy tömeg, törökkel és fabotokkal a főpapoktól és az írásmagyarázóktól és a vénektől. Adott pedig az őt eláruló jelt nekik, *ahogy leszögezve* mondta: „Akit csak baráti szeretettel megcsókolok, ő *az*: fogjátok el őt, és vezesétek el biztonságban!” És *miután* megjött és azonnal odament hozzá, *erélyesen ezt* mondja: „Tiszteletes! Tiszteletes!” És csókolgatta őt. Ők pedig vetették őrá az ő kezeiket és megfogták őt.

Az ott állók közül egyvalaki pedig, *miután* kivonta a törte, és *miután* rácsapott a főpap rabszolgájára, leszedte neki a fülét. És válaszképp Jézus így szólt hozzá-

---

28 *Getszemáné*: a név jelentése: ‘olivaolaj-prés’. Az efféle olajprések körül bűzös szag terjeng.

29 *Kikerülve haladjon el*: a héber páska jelentése is elhaladás, kikerülés. Akik az egyiptomi kivonulás előtt megették a bárányt és felkenték a vérét az ajtófélfákra, kikerülte őket a pusztító. Itt a valódi Páskabarány mondja, ha lehetséges, őmellőle is haladjon el az ítélet pohara.

juk: „Mint rablóra, *úgy* jöttetek ki törökkel és fabotokkal letartóztatni engem! Naponként nálatok voltam, *ahogy* tanítottam a Templomban, és nem fogtatok meg engem!” De *ez* azért *történt*, hogy beteljesedhessenek az Írások. És *miután* ott hagyták őt, mind futva menekültek.

És egy bizonyos fiatalember követte őt, aki mezítelensége köré gyolcsruhát öltött. És megfogják őt a fiatalok, ő pedig otthagyva a gyolcsruhát, mezítelenül futott el tőlük.

És elvezették Jézust a főpaphoz. És összejöttek hozzá mind a főpapok és a vének és az írásmagyarázók. És Péter távolról követte őt, egész be a főpap udvarába, és leült a *hivatali* szolgálakkal, és melegedett a *tűz* fényénél.

A főpapok pedig és az egész legfelsőbb bíróság tanúságtételt keresett Jézus ellen, hogy halálba küldjék őt, és nem találtak. Mert sokan tanúskodtak hamisan ellene, és nem volt egyező az ő tanúságtételük. És némelyek, *miután* felálltak, hamisan tanúskodtak ellene, *ahogy leszögezve azt* mondták, hogy: „Hallottuk, az ő beszédekor, hogy: »Én szét fogom szedni ezt a kézzel csinált Templomot, és három nap alatt egy nem kézzel csinált másikat fogok építeni.«” És *még* így sem volt egyező az ő tanúságtételük.

És *miután* odaállt a főpap a középre, kérdezte Jézust, *ahogy erélyesen ezt* mondta: „Nem válaszolsz semmit *se* arra, *amit* ezek ellened tanúskodnak?” De Jézus hallgatott és semmit *se* válaszolt. Ismét megkérdezte őt a főpap. És *erélyesen ezt mondja* neki: „Te vagy a Messiás, az Áldott Fia?” Jézus pedig *így* szólt: „»Én Vagyok!«³⁰ És meglátjátok majd az Ember Fiát, *miközben* a Hatalom jobbán ül, és *miközben* eljön a menny felhőivel.”

És a főpap, *amint* megszaggatta az ő ruháit, *leszögezve* mondja: „Mi szükségünk van még tanúkra? Hallottátok a káromlást! Minek tűnik *ez* számotokra?” Ők pedig mind elítélték őt, hogy méltó a halálra. És elkezdtek néhányan köpködni őt és betakarni az ő arcát és *ezt* mondani neki: „Szólj *isten*i szóvivőként!” És a *hivatali* szolgálak pofonokkal szórták meg őt.

És *miközben* Péter lent van az udvarban, odamegy a főpap szolgálányainak egyike, és *miután* ránézett, *leszögezve* ezt mondja: „Te is a názáreti Jézussal voltál!” Ő pedig megtagadta, *ahogy leszögezve* mondta: „Nem tudom, nem is értem, mit mondasz!” És kiment kívülre, az előudvarba, és a kakas megszólalt.

És a szolgálány, *miután* meglátta őt, ismét elkezdte mondani a mellette állóknak, hogy: „Ez közülök van!” Ő pedig ismét megtagadta.

---

30 »Én Vagyok«: a görög *Ἐγώ εἰμι* (e.: „egó eimi”) azt jelenti: ‘Én vagyok’, és Isten héber nevére is utalhat, amikor Mózesnek a csipkeborkorból kijelentette a nevét: „Vagyok, aki vagyok.” Jézus ezzel istenségére is utalhatott. Ebben a fordításban belső idézőjelekkel emeljük ki Jézus beszédében: »Én Vagyok«.

És kicsivel utána ismét a mellette állók mondták Péternek: „Bizony közülük vagy, mert galileai is vagy és a te beszéded is olyan!” Ő pedig átkozódni és esküdződni kezdett, hogy: „Nem ismerem ezt az embert, akiről beszéltek!” És másodjára is megszólalt a kakas. És megemlékezett Péter a Kijelentésről, amit Jézus szólt neki: „Mielőtt a kakas kétszer megszólalna, háromszor fogsz megtagadni engem.” És *miután* visszagondolt *erre*, sírt-zokogott.

És azonnal reggelre *virradóan*, *miután* tanácsot tartottak a főpapok a vénekkal és az írásmagyarázókkal és az egész legfelsőbb bírósággal, *miután* megkötözték Jézust, elvezették és átadták Pilátusnak.

És kikérdezte őt Pilátus: „Te vagy a zsidók királya?” Ő pedig válaszul *így* szólt őhozzá: „Te mondd!” És *ezalatt* sokat vádolták őt a főpapok. Pilátus pedig ismét kikérdezte őt, *ahogy leszögezve* mondta: „Nem válaszolsz semmit? Nézd, mennyit tanúskodnak ellened!” Jézus pedig többé *már* nem válaszolt semmit, úgyhogy csodálkozott Pilátus.

Ünnepenként pedig *rendszeresen* elbocsátott nekik egy foglyot, bárkit is kértek *ki*. (*Ott* volt pedig a Barabbás nevű, *aki azokkal* a lázadótársakkal volt megkötözve, akik a lázadás során gyilkosságot követtek el.) És *amint* felkiáltott a tömeg, elkezdte kérni, minthogy *ezt* mindig megteszi nekik. Pilátus pedig válaszolt nekik, *ahogy erélyesen ezt* mondta: „Akarjátok, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát?” Mert tudta, hogy irigyságból adták át a főpapok.

De a főpapok felizgatták a tömeget, hogy inkább Barabbást bocsássa el nekik. Pilátus pedig válaszul ismét *így* szólt hozzájuk: „Mit akartok tehát, *hogy* tegyek *azzal*, akit a zsidók királyának mondotok?” Ők pedig ismét felkiáltottak: „Feszítsd keresztre őt!” Pilátus pedig *ezt* mondta nekik: „Mert mi rosszat tett?” Ők pedig annál inkább kiáltottak: „Feszítsd keresztre őt!”

Pilátus pedig, *mivel* szándékában állt a sokaságnak eleget tenni, elbocsátotta nekik Barabbást, és átadta Jézust, *miután* megostoroztatta, hogy keresztre legyen feszítve.

A katonák pedig elvezették őt az udvar belsejébe, ami a légióparancsnokság. És összehívják az egész csapatot; és felöltöztetik őt bíborba, és *feje* köré tettek egy összefont tövis koszorút. És elkezdték üdvözölni őt: „Örvendj, zsidók királya!” És az ő fejét nádszállal verdesték, és ráköptek, és térdet hajtván hódoltak neki. És mikor kigúnyolták őt, levetkőztették róla a bíbort, és felöltöztették őt a saját ruháiba, és kivezették őt, hogy keresztre feszítsék őt.

És *hordárszolgálatra* kényszerítettek egy mellettük elmenőt, egy bizonyos círénei Simont, aki *a* mezőről jött, Alexander és Rúfusz apját, hogy vigye az ő keresztjét.

És viszik őt egy Golgota *nevű* helyre, ami lefordítva: Koponya Helye. És adtak neki inni mirhás bort, de ő nem fogadta el. És *miután* keresztre feszítették őt, *széthasítva* elosztották az ő ruháit, *ahogy* sorsot vetettek azokra, ki mit vihet el. Volt pedig a harmadik óra, és keresztre feszítették őt. És *így* volt az ő *kárhoztató* okolásának felirata ráírva: „A zsidók királya.”

És vele együtt keresztre feszítenek két rablót, egyet jobbjáról és egyet baljáról. És beteljedett az írás, amely *kinyilatkoztatva ezt* mondja: „És a törvénytelenek közé lett számlálva.” A mellette elmenők pedig gyalázták őt, *ahogy* csóválták az ő fejüket és *leszögezve ezt* mondták: „Húha! A Templomot szétszedő és három nap alatt felépítő! Mentsd meg magadat és szállj le a keresztről!” Hasonlóan pedig a főpapok is, gúnyolódva egymás közt az írásmagyarázókkal *leszögezve ezt* mondták: „Másokat megmentett: önmagát nem képes megmenteni? A Messiás, az Izrael királya: szálljon le most a keresztről, hogy láthassuk és hihessünk! A vele együtt keresztre feszítettek is korholták őt.

Amikor pedig hat óra lett, sötétség lett az egész földön kilenc óráig. És kilenc órakor felkiáltott Jézus nagy hangon, *ahogy erélyesen* mondta: „Eloi, Eloi, lammá sabákhtáni?” Ami lefordítva: „Én Istenem, én Istenem, miért engem hagytál el?” A mellette állók *közül* némelyek pedig *miután ezt* hallották, *erélyesen azt* mondták: „Figyeljetek, Illést szólítja!” És *miután* azonnal odafutott egy *ember* és megtöltött egy szivacsot borecettel és *miután* egy nádszál köré kerítette: inni adott neki, *mi közben erélyesen ezt* mondta: „Hagyjátok! Lássuk, hátha eljön Illés, *hogy* levegye őt!” Jézus pedig *miután* nagy hangot engedett ki, kifújta az utolsó levegőt.

És a Templom függönye kettéhasadt felülről az aljáig. *Miután* pedig látta a százados, aki vele szemben állt, hogy így kiáltva kifújta az utolsó levegőt, *így* szólt: „Ez az ember valóban Isten Fia volt!”

Jelenvoltak pedig távolról nézelődő asszonyok, akik között volt a magdalai Mária, és Mária, a kis Jakab és József anyja, és Salómé; akik, mikor ő Galileában volt, szintén követték őt és segédkeztek neki; és sok más *asszony is*, akik vele együtt mentek fel Jeruzsálembe.

És *mikor* már este lett, mivel a szombatnap előtti előkészületi nap volt, jött József, az Arimáthiából való tiszteletre méltó tanácsstag, aki maga is várta az Isten Királyságát. *Miután* bátorságot vett, bement Pilátushoz, és kikérte Jézusnak a testét. Pilátus pedig csodálkozott, hogy már *tényleg* halott volt-e, és odahívta a századost, hogy régen halt-e meg. És amint megtudta a századostól, odaajándékozta a testet Józsefnek. És *miután* gyolcsot vásárolt és levette őt, begöngyölte a gyolcsba, és lefektette őt egy sírboltba, ami egy sziklából volt kivágva, és egy követ görgött a sírbolt ajtajába. A magdalai Mária pedig és Mária, József *anyja mindközben* szemlélték, hová helyezik.

És a szombatnap elmúltával a magdalai Mária és Mária, a Jakab *anyja* és Salomé illatszereket vásároltak, hogy *miután* elmentek, megkenhessék őt. És igen korán, a szombat-hét első *napján* elmentek a sírbolthoz, *mikor* felkelt a nap. És *ezt* mondták maguk közt: „Ki fogja elgördíteni nekünk a követ a sírbolt ajtajából?” És *miután* feltekintettek, szemlélték, hogy *már* el van gördítve a kő: mert igencsak nagy volt.

És *amint* bementek a sírboltba, láttak egy fiatalembert, *ahogy* jobbfelől ül fehér ruhába öltözve, és rettenetesen megdöbbentek. Ő pedig *erélyesen ezt* mondja nekik: „Ne rettenjete meg! Jézust keressetek, a názáretit, aki keresztre lett feszítve? *Életre* kelt, nincsen itt! Figyeljete: *ez az* a hely, ahová helyezték őt. Viszont eredjete, mondjátok meg az ő gyakornokainak és Péternek, hogy előttete megy Galileába, ott fogjátok meglátni őt, amint megmondta nektek! És *miután* kimentek, gyorsan elfutottak a sírbolttól. Birtokolta pedig őket rettegés és káprázat, és senkinek semmit *se* szóltak, mert féltek.

Miután pedig feltámadt kora reggel *a* szombat-hét első *napján*, feltűnt először a magdalai Máriának, akiből *korábban* kihajított hét démon. *Ez miután* elment, hírül adta azoknak, akik ővele léptek színre *nyilvánosan*, akik *ekkor* gyászoltak és síráttak. És azok, *mikor* meghallották, hogy él, és ő látta, hitetlenkedtek.

Ezek után *pedig* kettőnek közülük, *ahogy* sétáltak, megjelent más alakban, *ahogy* mentek *a* mezőre. És ezek, *miután* elmentek, hírül adták a többieknek, de ezeknek sem hittek.

Végül, *amikor étkezéshez* heveredtek, magának a tizenegynek megjelent, és korholta *őket* az ő hitelenségük és keményszívűségük *miatt*, hogy azoknak, akik *csodálkozva* látták őt *életre* kelve, nem hittek.

És így szólt hozzájuk:

„*Miután* elmentete az egész világrendszerbe, tegyéte közhírré *a Győzelmi* jóhírt minden teremtménynek! Aki hitt és bemerítkezett, meg lesz *szabadítva és* mentve, aki pedig nem hitt, el lesz ítélve. Jelek pedig azokat, akik hittek, ezek fogják kísérni: az én nevemben démonokat fognak kihajítani; *addig ismeretlen* újfajta nyelveken fognak szólni; kígyókat fognak *felemelve* eltávolítani; ha valami halálosat is innának, semmiképpen sem fog ártani nekik; kezeiket gyengékre fogják rátenni, és jól lesznek.”

Az Úr tehát valóban, *miután* beszélt hozzájuk, felvétetett a mennybe, és leült az Isten jobbán.

Azok pedig, *miután* kimentek, közhírré tették *a Jóhírt* mindenhol, *miközben* az Úr együttműködött és a Kinyilatkoztatást megerősítette a kísérő jelek által. Ámen.